

Programbladet

Uppsala Senioruniversitet

Höstterminen 2024

Uppsala Senioruniversitet hösten 2024

Eventuella ändringar förs kontinuerligt in på webbplatsen under Aktuella ändringar och medlemmarna meddelas via e-post eller sms.

Tisdagsföreläsningarna och flera föreläsningar som ges i Missionskyrkans Kyrksal filmas också. Varje film ligger efter någon dag på USU:s webbplats i två veckor.

De allra flesta studiecirkelarna ges i lokal, men några ges helt eller delvis digitalt, via nätverktyget Zoom.

Anmälan

Mer information om anmälan och deltagande finns på sidan 26 i det här Programbladet och på webbplatsen under fliken Program/anmälan.

Sekretariat

Sekretariatet på Bergsbrunnagatan 1 är öppet måndag till fredag kl. 10–12 från 13 augusti.

Telefon: 018-24 35 01. E-post: usu@usu.se

Webbplats: www.usu.se

Innehållsförteckning

Tisdagsföreläsningar **3**

Både i lokal och filmade

Föreläsningsserier **5**

1 Ridån går upp. Teaterhistoria i sex akter

2 Fem 1900-talsromaner

3 Berättande trådar

4 Nedslag i konsten. *Både i lokal och filmad*

5 Fransk chanson - en kärleksaffär. *Både i lokal och filmad*

6 Favoritoperor. *Både i lokal och filmad*

7 Min musik. *Både i lokal och filmad*

8 Levande jazzhistoria

9–10 Filmstudio Fyris, Grupp 1 och 2

11 Tillståndet i världen hösten 2024.
På plats (A) och Filmad (B)

12 Krig och fred. *Både i lokal och filmad*

13 Klimat - extremväder, högvattenhändelser och klimatekonomi. *Både i lokal och filmad*

14 Från stock till dagens och morgondagens sjöfart

15 Blod - tjockare än vatten

Temadag: Vart är vi på väg - de liberala demokratiernas ovissa framtid

Studiecirklar, ej språk **11**

16 Människor, djur och natur

17 Västafrikanska författare

18 Skrivarstuga

19 Det religiösa klimatet i Sverige

20–22 Akvarellmålning, grupp 1-3

23 Musikhistoria i sex kapitel

24–25 Rockhistoria, musiklyssnarcirkel, grupp 1 och 2

26 Uppsalas gatunamn genom tiderna

27 Ett stärkt medborgarperspektiv

28 Matematikens expanderande universum

29 Medicinhistoriska nedslag

30 Materialen och människan

31 Batterier - möjligheter och begränsningar

32 Universums hemligheter

33 Fåglar under hösten

Studiecirklar, språk **14**

Några ges helt eller delvis via Zoom

34 Arabiska

35–37 Engelska

38 Finska

39–51 Franska

52–66 Italienska

67–71 Latin

72 Nordsamiska

73 Polska

74 Ryska

75–82 Spanska

83–88 Tyska

Resor och studiebesök **23**

Övriga aktiviteter **25**

Sjung ut! Körsång med Goldsingers

Jazzensemble

Anmälan och regler för deltagande **26**

Omslaget visar motiv från nio föreläsningar eller studiecirklar. Gissa vilka!
Kollage av Maria Wold-Troell

Tisdagsföreläsningar HT 2024

Lokal: Missionskyrkan Uppsala. Föreläsningstid 13.15 – ca 14.00 eller 14.15. Därefter tid för frågor.
Föreläsningarna filmas och visas i 14 dagar för USU:s medlemmar. Filmen läggs ut någon dag efter föreläsningen.

3 Sept. Kvinnor i fält 1550–1800

Krig är en av mänsklighetens förbannelser och förs enligt gängse historieskrivningen främst av män. Men även många kvinnor följde med sina män i fält. **Maria Sjöberg**, professor i historia vid Göteborgs universitet, har studerat kvinnor i svenska fälttåg under perioden 1550–1850. I sin föreläsning berättar hon om kvinnor som i olika funktioner var delaktiga i fältlivets villkor. Hennes forskning behandlar i övrigt socialhistoriska frågor i äldre tid, ofta utifrån ett genusperspektiv. Exempel utgörs av järnproduktionens sociala organisation under 1700-talet och arvssedvänjor under 1500- och 1600-talen. Hon har också författat läroböcker för högskolans undervisning i historia.

Värd: **Maths Isacson**

17 sept. Språkstrider i Sverige 2024: engelska, n-ord, de eller dem – varför bråkar vi om sånt?

Olika slags språkstrider pågår i Sverige i dag. De kan gälla språkval, språkriktighet eller vara så kallade benämningstrider. Ska svenskkunskaper krävas för medborgarskap? Vilken plats har engelska som undervisningsspråk i grundskola, gymnasium och högskoleundervisning? Ska det stå kvinna eller livmoderbärare i lagtexten? Funktionshindrad eller funktionsvarierad? Ska vi skriva de eller dom, var eller vart? **Olle Josephson** går i föreläsningen igenom några av de vanligaste konflikterna och diskuterar vad som kan ligga bakom dem. Olle Josephson är professor emeritus i nordiska språk vid Stockholms universitet. 2000–2009 var han chef för Språkrådet (Svenska språknämnden fram till 2006). Hans senaste bok heter *Språkpolitik* (2 uppl. 2022).

Värd: **Maths Isacson**

1 okt. Riksbanken – vad gör man där? Filmas ej

Sveriges Riksbank är världens äldsta centralbank. Den grundades 1668 som Riksbankens ständers bank. Idag har Riksbanken en självständig ställning. Riksdagen har gett Riksbanken ansvaret för att utforma den svenska penningpolitiken. De flesta av oss känner till att Riksbanken har ansvar för våra mynt och sedlar, och att Riksbanken fattar beslut om den svenska styrräntan. Men hur går det till när Riksbanken fattar beslut om räntan, och på vilket sätt tar Riksbanken ansvar för en väl fungerande och stabil samhällsekonomi? **Henry Ohlsson**, professor i nationalekonomi vid Uppsala universitet, var vice riksbankschef från 2015 till 2023. I sin föreläsning ger han oss en inblick i arbetet vid Sveriges Riksbank, Riksbankens roll i samhällsekonomin och de utmaningar som penningpolitiken står inför.

Värd: **Lena Sommestad**

15 okt. Världens sjöar, människan och klimatet

Det finns över hundra miljoner sjöar, och deras sammanlagda strandlinje räcker flera hundra varv runt ekvatorn. I varje droppe vatten i dem pågår förlopp där mikroorganismer bearbetar olika molekyler. Sammantaget resulterar detta i processer av betydelse för biosfären som helhet. Insjöarna står i ständig förändring, inte minst till följd av klimatförändring och mänsklig påverkan, och så gör även deras roll i ekosystemen och som resurs för människor. **Lars Tranvik** är professor i limnologi (inlandsvattens ekologi) vid Uppsala universitet. Hans forskning gäller omsättningen av organiskt material och kolets kretslopp i vattenmiljön. Han kommer att berätta om hur insjöarna är kopplade till omgivande ekosystem, hur de samtidigt både är kolsänkor och avger växthusgaser, och hur allt detta står i förändring genom mänsklig påverkan.

Värd: **Eva Willén**

29 okt. Fossilfri stålframställning i norra Sverige – möjligheter och utmaningar

Olle Wijk innehade under åren 1987–1996 professuren i metallurgi vid KTH och hade då ett nära samarbete med stålindustrin där han tidigare var anställd som processutvecklare. Han återanställdes vid Sandvik 1996 och har där haft en rad ledande befattningar. De senaste fem åren innan sin pensionering var han F&U-direktör för Sandvik-koncernen och ingick då även i koncernledningen. Wijk var ordförande i den förstudie om fossilfritt stål som bedrevs inom HYBRIT-projektet i ett samarbete mellan SSAB, LKAB och Vattenfall under åren 2016–2018 och han var därefter fram till 2020 engagerad i HYBRIT. Wijk har i sin forskning varit inriktad mot processutveckling avseende ståls renhet och utvecklingen av styrningsmodeller för konverterprocesser för framställning av rostfritt stål. Wijk har belönats med KTH:s guldmedalj för industrisamverkan, Kami-priset samt Jernkontorets stora medalj i guld. I sin föreläsning om fossilfri stålframställning kommer Wijk att diskutera möjligheter och utmaningar för Sveriges genom tiderna största industriprojekt.

Värd: **Bo Höistad**

12 nov. Illusionism/trolleri – historia och principer

Sedan urminnes tider har människor fascinerats, förundrats, förbryllats, förtjusts och kanske förletts av illusionisten, ”trollkarlen”. Hur ser trolleriets historia ut och hur går det till när vi blir lurade? Om detta kan **Per Johan Råsmark** berätta. Han är välmeriterad inom såväl illusionismen som den akademiska vetenskapen: Han är disputerad i fysikalisk kemi och har en examen i retorik från Uppsala universitet. Universitetsstudier i vetenskapsfilosofi och psykologi kombinerat med tjuugo års insikter i trollkarlarnas hemligheter har resulterat i en djup kunskap om hur man förleder sinnena och bedrar hjärnan. Under sin karriär har Per Johan mött bedragare, magiker och nobelpristagare från Las Vegas till Shanghai, från Indien till Sibirien.

Värd: **Jan Fagius**

26 nov. När vi blir för söta – om diabetes och sjukdomens behandlingsutveckling

Diabetes mellitus, ”sockersjuka”, fick sitt namn i antiken av läkaren Aretaios. Han valde beteckningen diabetes (grekiskans *dia*, genom, och *baínein*, passera) ”därför att vätskan inte stannar i kroppen utan använder människan som ett vattenrör, genom vilket den rinner ut”. På 1600-talet lades *mellitus* (honung) till, men först seklet därpå förstod man att överskott av druvsocker, glukos, i blod och urin låg bakom de stora urinmängderna. Med insulinets upptäckt 1921 revolutionerades behandlingen. Sjukdomen har senare delats in i två huvudtyper och insikter om mekanismer och behandling har stadigt ökat – men bot saknas ännu. **Jan Eriksson** är professor i klinisk diabetesforskning vid Uppsala universitet; hans specialområde är behandling av typ 2-diabetes, där de allra senaste åren visat betydande behandlingsframsteg.

Värd: **Jan Fagius**

10 dec. Varför ska kommunerna ha ansvaret? Kommunal självstyrelse i en nordisk och europeisk belysning

Idén om lokal självstyrelse är levande i alla demokratier och präglar den svenska förvaltningsmodellen, där kommuner och regioner bär huvudansvaret för välfärden och samhällsplaneringen. Den ställer frågan om samspel mellan samhällsnivåerna på sin spets. Lokalt ansvarstagande förutsätter ett handlingsutrymme som i relation till staten bör värnas, vårdas och ibland utmanas för att synliggöra intressekonflikter, exempelvis när det gäller likställigheten i välfärden eller tillämpningen av det kommunala planmonopolet. **Helena Linde** har sedan 1990-talet arbetat med kommunal juridik på olika nivåer; i en enskild kommun med praktisk tillämpning, i regeringskansliet med lagstiftningsarbete på området och på nationell nivå med service och rådgivning i förhållande till alla landets kommuner och regioner. Hon har också nära följt Europarådets tre granskningar av konventionen om lokal självstyrelse i förhållande till Sverige.

Värd: **Gunnel Forsberg**

Föreläsningsserier

1. Ridån går upp. Teaterhistoria i sex akter

Den antika teatern uppstod ur de fester som anordnades till vinguden Dionysos ära och scenkonsten har därefter haft många funktioner. Olika traditioner har utvecklats och aktörer har på skilda sätt gestaltat människors relationer, dilemman och livsvillkor. Men teatern har även varit beroende av regenters gunst och tvingats anpassa sig efter de styrandes önskemål samtidigt som den också har kunnat utmana makten. Teatern kan ta sig många uttryck och dess estetiska ideal och normer har växlat i takt med tidens litterära trender. Denna serie kommer dels att lyfta fram några viktigare epoker och inflytelserika dramatiker, dels belysa hur scenrummets utformning, dekor och rekvisita kontinuerligt har förändrats. Även frågor som rör skådespelarnas sätt att agera och skapa sina roller samt regissörens arbete med att tolka och gestalta författarnas texter kommer att behandlas. I en av föreläsningarna kommer likaså teaterkritikerns upplevelser och erfarenheter att tas upp. *Serieansvariga:* **Eva Heggstad**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 070-605 83 88, och **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11.

Program

19 sept. *Aischylos, Sofokles och Euripides och 400-talets attiska tragedi.*

Dimitrios Iordanoglou, docent i grekiska, Institutionen för lingvistik och filologi, Uppsala universitet.

3 okt. *"God, I am good!" Shakespeare och den elisabetanska teatern.*

Lars Burman, professor i litteraturvetenskap, Uppsala universitet.

17 okt. *När kung Sol lyste över tiljan. Racine, Molière och 1600-talets franska teater.*

Lena Kåreland.

31 okt. *Hur tolkar vi klassikerna idag? Från Fröken Julie till Kung Lear.*

Anna Pettersson, teaterchef på Strindbergs Intima Teater, regissör och skådespelare.

14 nov. *Bertolt Brecht – levnadskonst och författarkonst i svåra tider.*

Richard Schönström, professor em. i litteraturvetenskap, Lunds universitet.

28 nov. *Från Fria Pro till Fosse. 50 år i teatersalongen.*

Leif Zern, teaterkritiker och författare.

Tid: Torsdagar jämna veckor 19/9–28/11 kl. 13.15–14.45.

Lokal: Universitetshuset, Sal X (dock Missionskyrkan, Kyrksalen 3/10, 17/10).

Avgift: 400 kr.

2. Fem 1900-talsromaner

I serien presenteras fem stora romaner från 1900-talets första hälft. Den inledande föreläsningen ägnas romanen som litterär genre samt en översikt

över romanens historia och romangenrer varvid även olika berättartekniker och berättarstilar exemplifieras. Varje roman analyseras utifrån sin säregna kultur- och litteraturhistoriska kontext. Tyngdpunkten i presentationerna ligger på romanernas teman, deras filosofiska och politiska idénnehåll och verklighetsuppfattning samt på person- och miljöskildringen.

Serieansvarig: **Axel Brattberg**, överläkare, Akademiska sjukhuset, tfn 070-423 27 31, axel.brattberg@rehab.uu.se.

Föreläsare vid samtliga tillfällen, utom 9 oktober, är **Lars-Olof Åhlberg**, professor em. i estetik, Uppsala universitet.

Program

26 sept. *Romanen som litterär genre.*

9 okt. *Marcel Proust: På spaning efter den tid som flytt (1913–27).*

Bengt Novén, professor i franska, Stockholms universitet.

23 okt. *Franz Kafka: Amerika (1927).*

6 nov. *Thomas Mann: Bergtagen (1924).*

20 nov. *Virginia Woolf: Mrs Dalloway (1925).*

4 dec. *Robert Musil: Mannen utan egenskaper (1930, 1933, 1943).*

Tid: Torsdag 26/9, därefter onsdagar udda veckor 9/10–4/12 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X (dock Missionskyrkan, Kyrksalen 23/10).

Avgift: 400 kr.

3. Berättande trådar

Serien speglar dagens behov av hållbara textilier, vikten av textila konstuttryck i det offentliga rummet, och hantverkets överbryggande roll. Vi möter unga designers, prisbelönta konstnärer, författare och förespråkare av samisk konst.

Serieansvariga: **Désirée Koslin**, PhD, professor em. vid Fashion Institute of Technology, State University of New York, tfn 070-358 37 60, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 070-302 39 27.

Program

24 sept. *Översikt av nutida internationell textilkonst. Désirée Koslin*, konsthistoriker, textildesigner.

8 okt. *Vad ger mening i det skapande väimmasguovlu och duddjon?*

Gunvor Guttorm, konstnär och författare, utbildare inom samisk duodji.

29 okt. *Tråd, vävning och broderier.*

Kazuyo Nomura, textilkonstnär och designer.

5 nov. *Textilerna på Ellen Keys Strand.*

Tina Ignell, författare, redaktör för tidskriften Vävmagasinet.

19 nov. *Textil i det offentliga rummet.*

Arianna Funk, vävare, textilkonstnär, SuperSju.

3 dec. *Nya perspektiv på textiliernas utveckling och roller i den samtida kulturen.*

Désirée Koslin.

Tid: Tisdagar udda veckor 24/9–3/12 (ej 22/10) samt jämn vecka 29/10 kl. 10.15–11.45.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6D.

Avgift: 400 kr.

4. Nedslag i konsten. I lokal och filmad

Olika typer av konstnärer och konstnärsroller presenteras. Syftet med serien är att ge en djupgående analys av konstnärerna och deras verk.

Serieansvarig: **Carola Hermelin**, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 076-777 07 71.

Program

13 sept. *Andlighet, individualitet och den amerikanska erfarenheten. Pollock, Rothko, Newman och 50-talets måleri.*

Håkan Nilsson, professor i konstvetenskap, Södertörns högskola.

27 sept. *Konstnärer på Skagen: Michael och Anna Ancher, Marie och Peder Severin Krøyer och andra konstnärer i Skagenkolonin på 1880-talet.*

Helén Hallgren Archer, intendent vid Nationalmuseum.

11 okt. *Siri Derkert – konstnär och kvinna under 1900-talet.*

Tora Derkert, konstnär, läkare, specialist i psykiatri, psykoterapeut.

25 okt. *Konsten som kompass: Hur Hilma af Klint, Jeremy Deller, Olafur Eliasson och andra kan hjälpa oss att navigera i klimatkrisens tid.*

Ylva Hillström, intendent vid Moderna Museet.

22 nov. *Albrecht Dürer, vägvisaren.*

Thomas Hård af Segerstad, tidigare universitetslektor i konstvetenskap, Uppsala universitet.

6 dec. *Italienska highlights i dialog med betraktaren – från en okänd konstnär i Assisi via Giotto, Benozzo Gozzoli, Sandro Botticelli, Leonardo och Michelangelo till Rafael.*

Carina Jacobsson, docent i konstvetenskap, Uppsala universitet.

Tid: Fredagar udda veckor 13/9–6/12 (ej 8/11) kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

5. Fransk chanson – en kärleksaffär. I lokal och filmad

I Frankrike har den inhemska populärsången, *chanson française*, en speciell plats i kulturen och fransmannens hjärta. Under många sekel har sången haft en central roll vid avgörande händelser i landet, vilket avspeglar sig i sångernas ofta dramatiska och patosfyllda berättelser om kamp, nederlag och triumfer. Fransk chanson är en på flera sätt gräns- och genreöverskridande konstform som utgör ett slags essens av den franska identiteten med dess säregna blandning av förfining och "gallisk" anda. Föreläsningsserien gör nedslag i epoker, miljöer och företeelser som format den franska "chansången" – från den provensalska trubadurkonsten över sekelskiftets Chat Noir-bohomer. Men fokus är på 1900-talets

guldålder då de stora ikonerna skapade en formfulländad symbios mellan lyrik, musik och scenkonst. Låt dig fångas i den galliska virvelvinden!

Serieansvariga: **Johanna Broman Åkesson**, fil. dr i musikvetenskap, Stockholms universitet, johannabromanakesson@gmail.com, tfn 076-211 49 97, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, Uppsala universitet, tfn 070-302 39 27.

Johanna Broman Åkesson föreläser vid samtliga tillfällen.

Program

7 okt. *Från trubadurkonst till Chat Noir – bakgrundshistorik*

21 okt. *De första gudarna på Olympia – fransk chanson blir mytisk*

18 nov. *Den flamboyanta anarkisten – Léo Ferré*

25 nov. *Fransmannen par excellence – Georges Brassens*

2 dec. *Scenens naturkatastrof – Jacques Brel*

16 dec. *Midnattens sångerska – Barbara*

Tid: Måndagar udda veckor 7/10–16/12 (ej 4/11) samt 25/11 jämn vecka kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

6. Favoritoperor. I lokal och filmad

Vi har nu under flera år fördjupat oss i ett antal av de största operatonsättarna, en i taget. Lärda kvinnor och män har delat med sig av sitt kunnande, illustrerat med glimtar från operans vardag och arbete och med musikaliska klipp från CD och DVD. I höst blir det lite annorlunda. Sex föreläsare, av vilka vi mött fem tidigare, har fått fritt välja sin favoritopera, och ägnar var sin föreläsning åt denna och dess kompositör. En rad av örhängen? – Njaj, men ett antal riktigt bra låtar är det! **Serieansvarig:** **Axel Brattberg**, överläkare, Akademiska sjukhuset, tfn 070-423 27 31, axel.brattberg@rehab.uu.se

Program

17 sept. *Giuseppe Verdi: Don Carlo.*

Thomas Szendrö, f.d. lärare för elever med särskilda behov; bassångare i kör och som solist; mycket operain-tresserad.

1 okt. *Wolfgang Amadeus Mozart: Figaros bröllop.*

Katarina Aronsson, dramaturg; arbetar med repertoar-frågor, produktionsdramaturgi, nybeställningar och programfördjupningar på Kungliga Operan i Stockholm.

16 okt. *Erich Wolfgang Korngold: Die tote Stadt.*

Lars-Åke Thessman, scenograf och kostymdesigner.

12 nov. *Claudio Monteverdi: Poppeas kröning.*

Camilla Lundberg, musikkritiker och kulturjournalist.

26 nov. *Richard Wagner: Tristan och Isolde.*

Joakim Tillman, professor i musikvetenskap, Stockholms universitet.

11 dec. *Richard Wagner: Parsifal.*

Daniel Olmarker, guide, introduktör och chef för värdor-ganisationen vid GöteborgsOperan; frilansande pianist och kompositör.

Tid: Tisdagar jämna veckor 17/9–26/11 (ej 15/10, 29/10) samt onsdag 16/10 och 11/12 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

7. Min musik. I lokal och filmad

Kulturpersonligheter och musiker berättar om och spelar musik som betytt mycket för dem. Variationen i musikval och berättarnas verksamhet är stor. Eftersom berättelserna ofta har formen av livsberättelser blandas känd musik ur vårt gemensamma muskarv med mer ovanlig musik som kommer från berättarnas bakgrund och specialintressen. Vi strävar efter att inbjuda intressanta personer med stort musikintresse från många olika verksamhetsområden.

Serieansvariga: **Gunnar Birgegård**, professor em. i medicin, tfn 070-215 09 89, och **Gunnel Fagius**, musikvetare, musikdirektör, tfn 070-214 13 70.

Program

16 sept. **Tomas Riad**, före detta Uppsalabo, andretenor i OD, professor i nordiska språk vid Stockholms universitet. Ledamot av Svenska Akademien sedan 2011. Forskar om ljud och rytm i språket (prosodi) och om betydelseskiljande ljud (fonologi), deltar i skolutvecklingsprojekt riktat till nyanlända genom Intensivsvenska (intensivsvenska.se).

30 sept. **Boel Adler**, spelar klassisk musik efter eget val i Lördagsmorgon i Sveriges Radio P2, översätter opera och musikal på Malmö Opera, är verksam som konsertkonferencier, föredragshållare och sångerska, arrangerar kammarmusikkonserter på egna gården Ribbingsberg i Simrishamn sommartid.

14 okt. **Gloria Tapia**, född i Chile, kom till Sverige som barn. Guldbaggenominerad vid 16 års ålder för rollen som Nora i filmen *Agnes Cecilia*. Utbildad vid Teaterhögskolan, därefter frilansat vid Stockholms Stadsteater, Dramaten och Uppsala Stadsteater. Skrivit pjäsen *Konsten att göra en chilensare* samt sketcher i humorprogram för SVT. Förutom på Uppsala Stadsteater kan hon ses i Netflix-serien *Young Royals*.

28 okt. **Thomas Jennefelt**, tonsättare som genom sitt stora litterära intresse ofta i sina verk fokuserar på samspillet mellan text och musik. Han har genom åren komponerat en stor mängd vokalmusik i alla tänkbara former: opera, sånger, körmusik, och är flitigt framförd även internationellt. Under många år var han också sångare i professionella ensembler som Eric Ericsons kammarkör.

11 nov. **Helle Klein**, journalist, präst och direktör för Sigtunastiftelsen. Är en stadig gäst på jazzklubben Fasching i Stockholm eller Katalin i Uppsala. "Utän musik och poesi skulle jag inte kunna leva. Lärde mig spela gitarr på konfirmandläger men spelar mest bara för husbehov, aldrig offentligt. Älskar nu att kunna arrangera alltifrån klassiska konserter till skön jazz på Sigtunastiftelsen."

25 nov. **Lisa Skiöld**, utbildad gymnasielärare med historia som huvudämne. Arbetar som verksamhetschef på Barnombudet och har politiskt uppdrag som ordförande i UKKs styrelse. Kulturmånysslare, dans, sång, instrument, teater m.m. Spelar i Swing'n Shout jazz band.

Tid: Måndagar jämna veckor 16/9–25/11 kl. 10.30–12.00. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

8. Levande jazzhistoria

I denna föreläsningsserie gör vi nedslag i jazzhistorien genom att följa sex pianister som representerar olika epoker och genrer. Pianot har alltsedan ragtimen varit ett centralt instrument för utvecklingsfaser såväl melodiskt, harmoniskt som rytmiskt och har inspirerat övriga instrumentgrupper i såväl teoretiska landvinningar som praktisk interpretation. Vi ser på hur pianot fungerar i allt från soloinstrument via trios och mindre orkestrar till storband och breddar vyerna till jazzens olika stilar i stort. **Ulf Johansson Werre** tar oss med på en instruktiv resa in i jazzens värld med berättelser, musikexempel och levande exempel och analyser från flygeln, med sångmikrofonen och trombonen. Vid två tillfällen bjuder Ulf in en gäst som han samtalar och spelar med.

Serieansvariga: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdirektör m.m., tfn 070-648 67 85, och **Ulf Johansson Werre**, med.dr h.c., musiker, storbandsledare, universitetslärare, Uppsala universitet, tfn 073-508 68 83.

Program

19 sept. *Jelly Roll Morton – ragtimefantomen från New Orleans.*

3 okt. *Earl Hines – ledstjärnan för modern swing.*

17 okt. *Bud Powell – bebopens ekvilibrist.*

7 nov. *Bill Evans – klangkonstnären från 50-talet.*

14 nov. *Dave Brubeck – jazz och klassiskt i kreativ förening.*

28 nov. *Keith Jarrett – från hardbop över elektro till banbrytande improvisationer.*

Tid: Torsdagar enligt ovan kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

9. Filmstudio Fyris, Grupp 1

I samarbete med Fyrisbiografen fortsätter vi med satsningen på kvalitetsfilm. Varje film föregås av en kort presentation. Parallellserie med samma innehåll som nr 10. *Serieansvariga:* **Karin Almladh**, fil.dr i semitiska språk, tfn 018-24 27 93, och **Ingrid Nordberg**, fil.lic. tfn 070-296 75 33.

Program

17 sept. **Mitt liv som hund.** Det är Glasriket i Småland sent 50-tal. Ingemar Johansson, 12, och hans bror Erik och hunden Sickan bor med barnens svårt sjuka mamma i en kuststad medan pappa är på sjön. När sorg och missöden inträffar jämför Ingemar sig med andra – som haft och har det mycket värre. Somrarna får

barnen tillbringa hos morbrodern som arbetar på ortens glasbruk, också sommaren 1959, då Matchen ägde rum. Den här filmen från 1985 blev Lasse Hallströms internationella genombrott. (101 min)

1 okt. The Reader/Der Vorleser/Högläsaren.

Tyskland, 50-tal. Den 15-åriga Michael Berg och den 30-åriga konduktören Hanna (Kate Winslet, Oscarsbelönad) förälskar sig oväntat och inleder en passionerad affär – fram till den dagen då Hanna plötsligt och oväntat försvinner. Han återser Hanna igen men under väldigt annorlunda omständigheter. Hon står anklagad för ett fruktansvärt brott. Michael inser gradvis att hon döljer något som hon själv anser vara skamligare än mord. (124 min)

15 okt. Den tysta flickan. På irländska landsbygden under 80-talet skickas en flicka till släktingar över sommaren, hennes mamma ska få ännu ett barn. Colm Bairéads film från 2022 är något så ovanligt som en film på (i huvudsak) gaeliska. (94 min)

12 nov. To Kill a Mockingbird/Skuggor över

Södern. Handlingen utspelar sig under 30-talets depression i en liten sömning landsortsstad i amerikanska Södern. Atticus Finch (Gregory Peck som tilldelades en Oscar för sin roll) är en ensamstående tvåbarnsfar och advokat som ibland åtar sig att försvara ortens utfattiga bönder mot betalning in natura. När Atticus väljer att försvara en svart man som åtalats för att ha våldtagit en vit kvinna drar han på sig den vita befolkningens vrede. Hans passionerade försvar kostar honom många vänner men han vinner sina barns respekt och beundran. (109 min)

26 nov. Eo. I den här polska filmen från 2022 får vi se Europa med en åsnas blick. Regissören Jerzy Skolimowski låter oss följa åsnan Eo på hans resa genom Europa. Vad säger hans erfarenheter om oss? (88 min)

10 dec. The King's Speech. Filmen är den sanna historien om kung George VI, den framlidna drottning Elisabeth II:s far. 1936, när bror Edward avsäger sig tronen står den yngre brodern Albert (Bertie), hertigen av York, på tur. Men han vägrar eftersom han besväras av svår stamning, och hans lämplighet som tronarvinge ifrågasätts. Bertie spelas av Colin Firth. (114 min)

Tid: Tisdagar jämna veckor 17/9–10/12 (ej 29/10)
kl. 10.00–ca 12.30.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.

Avgift: 400 kr.

10. Filmstudio Fyris, Grupp 2

Parallellserie med samma innehåll som nr 9.

Serieansvariga: Karin Almladh, fil.dr i semitiska språk, tfn 018-24 27 93, och Ingrid Nordberg, fil.lic., tfn 070-296 75 33.

Program

20 sept. Mitt liv som hund.

4 okt. The Reader.

18 okt. Den tysta flickan.

15 nov. To Kill a Mockingbird.

29 nov. Eo.

13 dec. The King's Speech.

Tid: Fredagar jämna veckor 20/9–13/12 (ej 1/11)
kl. 13.00–ca 15.30.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.

Avgift: 400 kr.

11 Tillståndet i världen hösten 2024. I lokal och filmad

Under 2024 går 76 länder runt om i världen till val. Beteckningen supervalår är inte en överdrift. Några av valen kallas också ödesval – inte minst presidentvalet i USA, där utgången kan få märkbara följder även i vår del av världen. De två avslutande föreläsningarna i höstens serie ägnas därför utgången av årets alla val – hur valvindarna har blåst under året och varför det gick som det gick i USA. I två föreläsningar analyseras olika effekter av Rysslands överfall på Ukraina. Dels i Ryssland där motståndare till Putin fängslas och mördas och dels situationen i de baltiska staterna där oron för framtiden växer. Men därutöver belyser serien den dystra situationen i Mellanöstern – hur den nu ser ut ett år efter Hamas attack på Israel – och de latinamerikanska knarkkartellernas härjningar.

Serieansvariga: Lars Nilsson, f.d. chefredaktör UNT, tfn 070-662 18 67, lars.nilsson470@gmail.com, och Claes Leijon, f.d. ambassadråd och Sida-medarbetare, tfn 070-602 53 17, claesse.leijon@gmail.com

Program

23 sept. Så har kriget förändrat Ryssland.

Stig Fredrikson, journalist och författare.

7 okt. Knarkkartellernas spridning – en transnationell utmaning.

Andres Rivarola, professor i latinamerikastudier, Stockholms universitet.

21 okt. Fred i Mellanöstern – en utopi?

Rouzbeh Parsi, programchef vid Utrikespolitiska institutet.

30 okt. De baltiska staterna i krigets skugga.

Lars Wahlund, Sveriges ambassadör i Litauen.

18 nov. Hur blåste vindarna supervalåret 2024?

Staffan Lindberg, professor och chef för V-Dem-institutet, Göteborgs universitet.

2 dec. Frågorna som avgjorde presidentvalet i USA.

Adam Hjorthén, universitetslektor vid Svenska institutet för nordamerikastudier, Uppsala universitet.

Tid: Måndagar udda veckor 23/9–2/12 (ej 4/11)

kl. 13.15–14.45 samt onsdag jämn vecka 30/10

kl. 13.30–15.00. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

12. Krig och fred. I lokal och filmad

Hur kom det sig att Sverige lyckades hålla sig utanför Andra världskriget? Ren tur eller skicklig politik? Och hur skapas en fred som kan accepteras och betraktas som rimlig av båda parter i en djupgående konflikt? Det är två ämnen som avhandlas i en föreläsningsserie i höst med den övergripande rubriken Krig och fred. Historikern m.m. Henrik Berggren har skrivit tre hyllade verk

med samlingsnamnet *Landet utanför* och han inleder serien. De båda freds- och konfliktforskarna Erik Melander och Peter Wallensteen bidrar med olika ingångar: hur krig och skeva manlighetsideal står i ömsesidig relation till varandra och vilka förutsättningar som behövs för att skapa en hållbar fred. Svenska freds ordförande Kerstin Bergeå berättar om organisationens arbete i en värld som prioriterar upprustning och journalisten och författaren Alex Voronov, själv född i Odessa, ger bilder från sina resor i krigets Ukraina. Per-Arne Bodin, professor i slaviska språk och som skrivit standardverket Rysk litteratur i tusen år, avslutar, som sig bör, med att berätta om Lev Tolstojs stora roman Krig och fred.

Serieansvariga: **Lars Nilsson**, f.d. chefredaktör UNT, tfn 070-662 18 67, lars.nilsson470@gmail.com, och **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdirektör, tfn 070-648 67 85.

Program

30 sept. *Landet utanför – Sverige under Andra världskriget.*

Henrik Berggren, historiker, författare, journalist.

14 okt. *Krig och skeva manlighetsideal.*

Erik Melander, professor i freds- och konfliktforskning, Uppsala universitet.

28 okt. *Att vara freds rörelse i krigets skugga.*

Kerstin Bergeå, ordförande i Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen.

11 nov. *Vid fronten i Ukraina.*

Alex Voronov, journalist och författare, född i Odessa.

25 nov. *Hur skapas en hållbar fred?*

Peter Wallensteen, seniorprofessor i freds- och konfliktforskning, Uppsala universitet.

9 dec. *Lev Tolstojs Krig och fred.*

Per Arne Bodin, professor i slaviska språk, Stockholms universitet.

Tid: Måndagar jämna veckor 30/9–9/12 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

13. Klimat – extremväder, högvattenhändelser och klimatekonomi. I lokal och filmad

Höstens serie tar upp den pågående klimatförändringen. Vi kommer att fokusera på tre delar. Del 1, Klimatanpassning: Hur påverkar klimatförändringen oss lokalt och hur kan vi klimatanpassa samhället? Hur kan vi veta om det är extremväder och hur förutsägbart är det? Del 2, Högvatten: När kan vi drabbas av en högvattenhändelse och hur kommer framtida medelvattenstånd att ändras. Hur skall vi skydda oss emot högvattenhändelser? Del 3, Klimatekonomi: Vilka är de ekonomiska konsekvenserna av klimatförändringen. Hur kan den ekonomiska politiken minska utsläpp och klimatförändringar. Hur rimmar Sveriges klimatstrategi med den europeiska klimatpolitiken?

Serieansvariga: **Conny Larsson**, docent i meteorologi vid Uppsala universitet, tfn 070-336 34 40, och **Jan Frisk**, civ.ing., tfn 070-514 63 26.

Program

18 sept. *Klimatförändring och klimatanpassning.*

Erik Kjellström, professor i klimatologi, SMHI.

9 okt. *Extremt väder: förutsägbarhet och samhällseffekter.*

Gabriele Messori, professor i meteorologi, Uppsala universitet.

23 okt. *Högvattenhändelser i ett föränderligt klimat.*

Magnus Hieronymus, doktor i atmosfärsvetenskap och oceanografi, forskningsledare för havsklimat, SMHI.

6 nov. *Hur kan vi skydda och förhålla oss till högvattenhändelser?*

Carola Wingren, professor i landskapsarkitektur, SLU.

20 nov. *Klimatekonomi – samspelet mellan ekonomi och klimat.*

John Hassler, professor i makroekonomi, Stockholms universitet.

4 dec. *Styrmedel för att hantera klimatförändringar.*

Thomas Sterner, professor i miljöekonomi, Göteborgs universitet.

Tid: Onsdag 18/9, därefter onsdagar udda veckor 9/10–4/12 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

14. Från stock till dagens och morgondagens sjöfart

Sjöfarten har idag mycket stor betydelse för världshandeln, se <https://marine-traffic.se>. Hur ska vi anpassa samhället till framtidens transportbehov på haven? Serien belyser detta ur perspektivet fartygens tekniska utveckling och betydelsen för världshandeln. Människan har från början använt sina ben för att förflytta sig på land, medan vattendrag, sjöar och hav var ett hinder. Utveckling av simkunnighet, broar, urholkade stockar och uppspända djurhudar kom tidigt i bruk för att förflytta sig över vatten. Fartygen utvecklades över tid till mer lämpade konstruktioner för att ta sig fram även över sjöar och hav. Vem som uppfann seglet vet ingen, men vi känner alla till dess förträfflighet. Under 1800-talet utvecklades ångmaskinen till att anpassas till sjöfart. På senare tid har åter segel kommit i ropet för att minska bränslebehovet, tillsammans med klimatanpassade bränslen.

Serieansvariga: **Jan Frisk**, civ.ing., tfn 070-514 63 26, och **Göran Milbrink**, professor em. i biologi, tfn 070-941 59 05.

Program

26 sept. *Sjöfartens teknikhistoria.*

Fredrik Blomqvist, intendent på Sjöhistoriska Museet, Stockholm.

10 okt. *Sjöfarten i världen – dagens utmaningar.*

Johan Woxenius, professor i sjöfartens transportekonomi och logistik på Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

7 nov. *Vision om klimatanpassade transporter till sjöss.*
Åsa Burman, verksamhetschef Lighthouse.

Tid: Torsdagar udda veckor 26/9–7/11 (ej 24/10)
kl. 13.15–14.45. 6 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal IV (dock Slottsbiografen,
Nedre Slottsgatan 6D den 7/11).

Avgift: 200 kr.

Ett besök på Vasamuseet alternativt isbrytare planeras under hösten. Besöket är öppet för alla medlemmar, men företräde ges för deltagare i serien.

15. Blod – tjockare än vatten

Vår mänskliga kropp är uppbyggd av ett antal organ, vart och ett väsentligt för vår normala funktion. Samtliga är unika med unika funktioner, men blodet utmärker sig: det saknar fast plats i kroppen och cirkulerar istället i ett rörsystem, och det är av oundgänglig betydelse för varje annat organ för transport av syrgas, näringsämnen och avloppsprodukter. Vid stopp i blodets cirkulation eller om vi förblöder, rinner livet raskt ifrån oss. Blodet har en symbolisk betydelse sedan urminnes tider, i religioner, i relationer och som språklig metafor för reaktioner människor emellan ("blodshämnd, väcka ont blod, på blodigt allvar, sangviniskt sinnelag") och i negativa sammanhang, "blodsband", som grund för rasism och organiserat utanförskap. Serien kommer att täcka de grundläggande fysiologiska och medicinska aspekterna på blodet och dess sjukdomar samt de mytologiska, rituella och metaforiska aspekterna på blodet.

Serieansvarig: **Jan Fagius**, docent i neurologi, Uppsala universitet, tfn 073-584 06 49.

Program

19 sept. *Blodet som organ – vad finns där och vad gör det?*

Gunnar Birgegård, professor em. i hematologi, Uppsala universitet.

3 okt. *När blodet blir sjukt – blodsjukdomar och deras behandling.*

Kristina Carlson, hematolog, docent, Uppsala universitet; överläkare, Akademiska sjukhuset.

17 okt. *Blod som behandling – från åderlätning till transfusion.*

Norbert Lubenow, universitetslektor i transfusionsmedicin, Uppsala universitet; överläkare, Akademiska sjukhuset.

31 okt. *Blodtrycket – varken för lågt eller för högt!*
Jan Fagius (1) och **Anna Stenborg**, med.dr, överläkare, Akademiska sjukhuset (2).

1. *Neurogen blodtrycksreglering.*

2. *Hypertoni.*

14 nov. *Blodet i tro och kult.*

Anders Hultgård, professor em. i religionshistoria, Uppsala universitet.

28 nov. *Blut und Boden – om blodsband, ras och rasism.*

Boel Berner, professor em. vid Tema Teknik och social förändring, Linköpings universitet.

Tid: Torsdagar jämna veckor 19/9–28/11
kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

16/9 TEMADAG Vart är vi på väg – de liberala demokratiernas ovissa framtid

Efter Berlinmurens fall hösten 1989 låg världen öppen för den liberala demokratin med fria val, yttrandefrihet och starka oberoende rättssystem. Så trodde många och än mer så när Sovjetstaten några år senare föll ihop. Men så blev det inte. Motkrafterna växte sig starka. I land efter land, även i vår närhet, har demokratiska fri- och rättigheter satts på undantag. Antalet liberala demokratier i världen var, enligt V-Dem-institutet vid Göteborgs universitet som högst år 2012. Då uppgick de till 42. Tio år senare har de minskat till 34. Hur det blev så och om demokratiens ovissa framtid handlar den här temadagen. Sex föredrag, sex bidrag till frågan: Vart är vi på väg?

Ansvariga: **Christina Jutterström**, journalist med många ledande uppdrag i svensk mediebransch, tfn 070-302 80 50, och **Lars Nilsson**, f.d. chefredaktör för UNT, tfn 070-662 18 67, samt **Per Olof Osterman**, docent i neurologi, tfn 070-374 72 92.

Program

12.30 *Europas demokratiska utmaningar.*

Göran von Sydow, chef för Svenska institutet för europapolitiska studier.

13.15 Kort paus.

13.20 *Efter 1989 – tre decennier av demokratiskt slarv.*
Anders Ekström, professor i idé- och lärohistoria, Uppsala universitet.

13.50 *Quiz.*

14.00 *Hur går en demokrati sönder?*

Sofia Näsström, författare och professor i statsvetenskap, Uppsala universitet.

14.30 Paus. Fika i Tovensalen och Multihallen, Missionskyrkan, ingår i avgiften.

15.00 *Vikten av höger och vänster.*

PM Nilsson, vd Tankesmedjan Timbro.

15.30 *Hur starkt är skyddet av våra grundlagar och ett oberoende domstolsväsende?*

Patrik Bremdal, docent i konstitutionell rätt, Uppsala universitet.

16.00 Kort paus.

16.05 *Är svensk oberoende public service hotad?*
Kerstin Brunnberg, journalist, f.d. vd för Sveriges Radio.

16.30 Avslutning.

Tid: Måndag den 16/9 2024 kl. 12.30–16.30.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 275 kr, inklusive fika.

Anmälan som till serier och cirklar under Föreläsningsserier.

Studiecirklar, ej språk

16. Människor, djur och natur

Vi läser och diskuterar fiktion och fakta om vår omvärld. Deltagarna ombeds att till första sammankomsten läsa *Binas historia* av Maja Lunde.

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 070-749 11 35, lena.b.agren@gmail.com

Tid: Onsdagar udda veckor 11/9-20/11 kl. 13.00-14.30. 12 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 400 kr.

17. Västafrikanska författare

Vi läser och diskuterar romaner av västafrikanska författare. Deltagarna ombeds att till första sammankomsten läsa *Den omätliga vägen* av Ben Okri.

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 070-749 11 35, lena.b.agren@gmail.com

Tid: Onsdagar jämna veckor 18/9-27/11 kl. 13.00-14.30. 12 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 400 kr.

18. Skrivarstuga

Cirkeln välkomnar deltagare som vill skriva och samtala om text. Varje träff inleds med skrivövningar som stimulerar både fantasi och språklighet, men också form och innehåll. Övningarna kan vara ingång till texter att arbeta med fram till nästkommande träff. Vissa texter kommer att läsas av alla och diskuteras. Om du har ett skrivprojekt på gång kommer arbetet i cirkeln förhoppningsvis att ge dig användbara verktyg.

AnnaLena Åberg, folkhögskolelärare, skrivpedagog, tfn 073-092 99 91.

Tid: Onsdagar 11/9, 18/9, 2/10, 16/10, 23/10, 6/11 kl. 14.15-16.15. 16 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

19. Det religiösa klimatet i Sverige

Vi får möjlighet att prestigelöst samtala om ett hett och kontroversiellt samhällsämne. Det tar tid att bena ut de dimensioner som till vardags trasslas ihop. Cirkeln ger ett antal tankeformler att bära med sig. Den kastar sken över det dominerande svenska klimatet, med internationella jämförelser, och spejar mot en konstruktiv framtid. Deltagarnas egna intressen/initiativ ges stor plats. Till första träffen uppmanas alla att samla på sig vad man undrar över och vill samtala om. Korta artiklar ingår.

1. Inledning, genomgång av egna erfarenheter och önskemål.
2. Reflektioner över fenomenet religion – ser vi komplexiteten?
3. Religion-familj-sexualitet – en oslagbar kombination?
4. Det mångreligiösa Sverige – en oförlöst möjlighet?

5. Finns det en svensk islam, och kristendom – provocerande frågor?

6. Utvärdering.

Kenneth Ritzén, religionshistoriker (främst Uppsala universitet). Arbetat som utbildare vid Uppsala kommun, frilansat som fortbildare, handledare, metodutvecklare från departement till förskola, bitr. rektor vid Nordens första folkhögskola med muslimsk profil, Kista.

Tid: Torsdagar jämna veckor 3/10-12/12 kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 400 kr.

20. Akvarellmålning grupp 1

Cirkel för den som är nyfiken på akvarellmålning. Vi börjar med material- och teknikgenomgång, därefter enklare övningar som successivt övergår i olika motiv. Ta med: akvarellpapper 300 g, penslar, gärna av märket Escoda, stl 10, 12, 16 och moddlare, blyertspenna 2B, suddgummi för akvarellbruk, färglåda innehållande grundfärgerna och maskeringstejp. Material finns att köpa vid personligt besök på konstnärsbutiken Zinkvit (10 %) eller online. Kontakta gärna cirkelledaren om du är osäker.

Lillemor Wassberg, f.d. företagsköterska, konstnär, tfn 070-529 24 42.

Tid: Onsdagar jämna veckor 2/10-11/12 kl. 10.00-13.00. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble.

Avgift: 800 kr.

21. Akvarellmålning grupp 2

Fortsättningscirkel där man behöver ha grundläggande material- och teknikkunskaper. Hötterminens cirkel är en fortsatt fördjupning i olika bildkompositioner. Kurstillfällena startar oftast med en teknikgenomgång och till första kurstillfället är det bra att ha med ett motiv i V-form. Exempel finns i häftet *Bildkomposition*. Ett kurstillfälle ägnas åt färglära, färgblandning samt målning med enbart grundfärgerna. Motiv kan vara t.ex. porträtt, stilleben eller eget önskemål. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 22.

Lillemor Wassberg, f.d. företagsköterska, konstnär, tfn 070-529 24 42.

Tid: Onsdagar udda veckor 11/9-18/12 (ej 25/9, 6/11) kl. 10.00-13.00. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble.

Avgift: 800 kr.

22. Akvarellmålning grupp 3

Ges som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 21.

Tid: Tisdagar udda veckor 24/9-3/12 kl. 10.00-13.00. 24 timmar.

Avgift: 800 kr.

23. Musikhistoria i sex kapitel

Cirkeln förmedlar liksom tidigare några nedslag i musikhistorien utifrån cirkelledarnas personliga preferenser och deras eget diskotek. Kapitlen presenterar denna termin enskilda tonsättare eller genrer i den västerländska konstmusiken.

20 sept. Föregångsmän, förnyare, revoltörer, avant garde I.

4 okt. Föregångsmän, förnyare, revoltörer, avant garde II.

18 okt. Georg Riedel – jazzbasisten som komponerade för barn.

1 nov. Årstidernas musik.

15 nov. Edvard Grieg – kosmopolit med rötter i folkmusik.

29 nov. Bachs fäder och söner.

Gunnel Fagius, musikvetare, musikdirektör, tfn 070-214 13 70, och **Jan Fagius**, neurolog och amatörmusikant, tfn 073-584 06 49.

Tid: Fredagar jämna veckor 20/9–29/11 kl. 10.15–12.15. 16 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

24. Rockhistoria, musiklyssnarcirkel grupp 1

En fristående fortsättning från tidigare cirklar där vi lyfter fram några framstående artister och grupper i rockmusikens historia. Varje sammankomst inleds med en presentation av artisterna och deras plats i historien. Fokus är dock musiklyssnandet. Utrymme finns för deltagarnas egna favoritlåtar och kommentarer. Vi diggar musiken tillsammans, helt enkelt! Parallellcirkel med samma innehåll som nr 25.

18 sept. *Fats Domino*. Med sitt gungande pianospel och lugna R&B-sång debuterade han redan 1949 och var med när rocken slog igenom på femtiotalet.

16 okt. *Brill Building pop*. I början av 60-talet satt några suveräna kompositörspår i ett hus på Manhattan och skapade en rad stora hitlåtar som håller länge, länge.

6 nov. *Animals*. Med sångaren Eric Burdon i spetsen gick de i Rolling Stones fotspår och levererade klassiska hitlåtar i det breda gränslandet mellan pop och blues. Med nya medlemmar blev Animals sedan en del av den psykedeliska scenen i slutet av 60-talet.

13 nov. *Tina Turner*. ”Rockdrottningen” med två karriärer. På 60-talet intensiv bluesrock med maken Ike och på 80-talet mäktiga pophits med samma energi i rösten.

27 nov. *Svenskt 80-tal*. Med punkvågen fick även den svenska scenen en ny energi. Många artister skapade spännande och varierad musik. Svenska namn syntes oftare på de internationella listorna.

11 dec. *Neil Young*. En av rockhistoriens största ikoner. Personlig gitarrist och sångare som fortfarande är aktiv 56 år efter solodebuten.

Per Davidsson, f.d. kanslichef, tfn 070-856 31 44.

Tid: Onsdagar jämna veckor 18/9–11/12 (ej 2/10, 30/10) samt udda vecka 6/11 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble.

Avgift: 400 kr.

25. Rockhistoria, musiklyssnarcirkel grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 24.

Tid: Onsdagar jämna veckor 18/9–11/12 (ej 2/10, 30/10) samt udda vecka 6/11 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble.

Avgift: 400 kr.

26. Uppsalas gatunamn genom tiderna

Uppsalas gatunamn har mycket att berätta. Medeltidens spontant framväxta namn ger oss kunskap om stadens topografi och byggnader men också en inblick i invånarnas liv och verksamhet. 1600-talets genomgripande stadsreglering förde med sig nya namn, några med reverens till den allsmäktiga kungamakten, de flesta dock med lokal anknytning. Dagens officiellt reglerade namngivning speglar också samtiden men på ett annat sätt än tidigare och namnen väcker inte sällan debatt.

Mats Wahlberg, docent i nordiska språk, särskilt ortnamnsforskning, tfn 070-752 17 18.

Tid: Onsdagar jämna veckor 18/9–27/11 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 400 kr.

27. Ett stärkt medborgarperspektiv

Arbetet med en ny översiktsplan för Uppsala kommun har påbörjats. I juni genomfördes en folkomröstning där vi uppsalabor fick ta ställning till några frågor om hur vår kommun ska utvecklas. I denna studiecirkel följer vi upp utfallet från folkomröstningen och vad det innebär för den kommande översiktsplanen. Vi analyserar och diskuterar hur kommunen lämpligen bör utvecklas och gör ett försök att formulera en medborgarvision, som vi kan lämna över till de politiker i kommunstyrelsen som styr arbetet med översiktsplanen. Vårt fokus kommer att vara på medborgarperspektivet och hur vi som kommuninvånare på olika sätt kan påverka planeringen. **Bo Aronsson**, arkitekt och planerare, tfn 070-296 07 20.

Tid: Onsdagar jämna veckor 18/9–27/11 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 400 kr.

28. Matematikens expanderande universum

Tanken med denna cirkel är att på ett begripligt sätt visa hur matematiken, från sin utgångspunkt i tal och räkning samt former och geometri, utvecklats till dagens mångfacetterade vetenskap som också funnit tillämpningar inom de flesta andra kunskapsområden. Genom att göra nedslag i ämnets historia vill jag visa hur t.ex. nya talområden och geometrier skapas

samtidigt som man letar efter sätt att skapa ordning och enhet i denna flora av begrepp. Jag vill också visa på ämnets historiska kontinuitet, hur texter och problem som är många hundra år gamla, t.ex. Euklides *Elementa*, fortfarande kan läsas med intresse av nutida matematiker. Slutligen kommer vi att vid varje träff diskutera matematisk problemlösning genom att ta upp frågor som inte är tekniskt krävande men som illustrerar hur man med vanligt sunt förnuft kan knäcka olika sorters problem.

Gunnar Berg, f.d. universitetslektor, tfn 070-277 78 23.

Tid: Tisdagar udda veckor 10/9-19/11
kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Ångströmlaboratoriet plan 0, lokal Mellanrummet.

Avgift: 400 kr.

29. Medicinhistoriska nedslag

Medicinhistoriska museets samlingar är en av landets mest omfattande och sträcker sig från tidigt 1600-tal fram till nutid. Efter covidpandemin har ett ökande intresse för sjukvårdens betydelse och utveckling kunnat ses genom stigande besökstal på museet. Syftet med den här studiecirkeln är att göra fördjupade nedslag inom några områden i form av en introducerande presentation av det aktuella ämnet för dagen och därefter en rundvandring på museet där man ser på enskilda föremål som anknyter till ämnet. Rundvandringar med medlemmar i Medicinhistoriska föreningen. Kurslitteratur: N. Uddenberg *Lidande och läkedom*, 2015, L. Åberg *Plats för brutna själar. Ulleråkers sjukhus under tvåhundra år*, 2011.

11 sept. *Från barberare till kirurg – en historisk resa.* **Jan Stålhammar**

25 sept. *Läkemedel från forntid till nutid.* **Anders Uppfeldt**

9 okt. *Fysik och medicin – historiska nedslag.* **Bertil Karlmark**

23 okt. *Uppsalas medicinska nobelpristagare.* **Anna Stenkula**

6 nov. *Adelsfröken startar sjuksköterskeutbildning i Uppsala 1867 – omvårdnadens utveckling från Florence Nightingale till våra dagar.*

Lena Gunningberg och Kerstin Rollman

20 nov. *Psykiatrin på Ulleråker – nu en avslutad epok.* **Thérèse Toudert**

Jan Stålhammar, docent i allmänmedicin, tfn 070-578 28 68, jan.stalhammar@uppsalamedhist.se

Tid: Onsdagar udda veckor 11/9-20/11
kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Medicinhistoriska museet, Eva Lagerwalls väg 8.
Avgift: 400 kr.

30. Materialen och människan

Cirkeln kommer att visa hur intimt material är knutna till all mänsklig kultur, belyst från arkeologi och andra källor. Hela tidsepoker har givits namn efter olika material (sten, brons, järn) vilkas spridning har skett genom kulturförmedling genom migration, handel eller krig. Förståelsen av materien har genomgått olika

stadier, begynnande med antik filosofi, vidareutvecklad i alkemin, reviderad genom gruvnäringens landvinningar och den vetenskapliga revolutionen, och slutligen förfinad genom koppling till atomteorins innersta väsen. Materialegenskaper beror starkt av kemisk sammansättning och struktur, som ges extra fokus genom visning av apparatur eller demonstrationer. I dag kan man skraddarsy nya material i samklang med samhällsutvecklingen på olika plan, med hänsyn till aspekter på miljö och ekonomi. Valda exempel får illustrera en snabbt pågående materialutveckling märkbar i vår egen vardag. Inga särskilda förkunskaper krävs.

Rolf Berger, professor em. i oorganisk kemi, Uppsala universitet, tfn 070-398 29 36.

Tid: Måndagar jämna veckor 16/9-25/11
kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Ångströmlaboratoriet plan 0, lokal Mellanrummet.

Avgift: 400 kr.

31. Batterier – möjligheter och begränsningar

Användningen av batterier ökar år från år. Bärbar elektronik, handverktyg, elektriska bilar och till och med stationära energilagrar är exempel på batteridrivna produkter. Med utgångspunkt i hur ett batteri fungerar och hur batteriet har utvecklats från början på 1800-talet kan vi förstå dess möjligheter och begränsningar. Tillgång till råmaterial, miljö och klimatpåverkan, kostnad och säkerhet påverkar framtida batterianvändning. Runt om i världen pågår en intensiv forskning kring nya batterikoncept och utveckling av produktionsteknik. I den här studiecirkeln diskuterar vi vad som nu händer i "batterivärlden" och betydelsen av energilagring i batterier, i samhället också i framtiden. **Torbjörn Gustafsson**, docent i oorganisk kemi, Uppsala universitet, tfn 070-531 04 39.

Tid: Måndagar udda veckor 9/9-18/11
kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Ångströmlaboratoriet plan 0, lokal Mellanrummet.

Avgift: 400 kr.

32. Universums hemligheter

Cirkeln bygger på Thomas Hertogs bok *Om tidens uppkomst* samt aktuellt informationsmaterial från James Webb-teleskopet och liknande anläggningar. För att tolka observationer utgör Einsteins mer än hundra år gamla teorier och från dessa utvecklade samband oundgängliga verktyg. Fristående fortsättning på föregående hösts cirkel i astrofysik. För den som tillfälligt eller mer stadigvarande har svårt att ta sig till lokalen erbjuds kontakt med gruppen via zoom.

Staffan Yngve, professor em. i teoretisk fysik, tfn 070-297 80 16.

Tid: Torsdagar udda veckor 12/9-21/11
kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Ångströmlaboratoriet plan 0, Beurlingrummet.
Avgift: 400 kr.

33. Fåglar under hösten

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare men även mer vana fågelskådare är välkomna. Resorna förutsätter färd i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma kläder och kikare. En fågelbok är också bra att ha.

Pekka Westin, Upplands fågelskådare,
tfn 070-572 80 42.

Tid: Tisdag 27/8 kl. 13.30–15.00. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

29/8 kl. 13.00–17.00 Hjälstaviken

5/9 kl. 7.00–15.00 Ledskär

11/9 kl. 8.00–13.00 Övre föret och Lövstaslättan

16/9 kl. 8.00–13.00 Vendelsjön

27/9 kl. 13.00–17.00 Hjälstaviken

Lokal: Storgatan 11 den 27/8, därefter utomhus.

Avgift: 900 kr.

Talgoxar. Källa Dreamtime.com.

Språk

Vid Uppsala Senioruniversitet läggs tonvikten på muntlig kommunikation och läsförståelse.

Nivåskala för språkstudier

Senioruniversitetets modell för språkstudier bygger på Europarådets nivåskala i *Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning*. Gör gärna Folkuniversitetets test av språknivå, speciellt de delar som gäller muntlig kommunikation och läsförståelse: www.folkuniversitetet.se/mer-om-sprak/Spraktest/.

Nivåskalan beskriver fem olika färdigheter; hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet i sex olika nivåer, A1, A2, B1, B2, C1 och C2. För att avgöra på vilken nivå man ligger finns en självbedömningstabla. I den beskrivs så kallade deskriptorer färdigheterna för varje nivå genom påståenden som börjar med **Jag kan...**

Om du uppnått målen för en viss nivå ska du följa en kurs på nästa nivå. Vid osäkerhet om val av lämplig nivå kan respektive cirkelledare kontaktas. För cirklar som latin, som inte längre talas, kan nivåskalan inte tillämpas. Självbedömningstablan i sin helhet finns på webbplatsen, www.usu.se under Program/Studiecirklar.

Nivå A1

Jag har inga eller mycket ringa förkunskaper när jag börjar i cirkeln. När jag går vidare till nästa nivå har jag uppnått följande färdigheter.

- * Jag kan förstå vanliga ord och fraser när språket talas tydligt, och om de är hämtade från enkla och konkreta vardagssituationer.
- * Jag kan delta i enkla samtal genom att ställa och besvara frågor om välbekanta ämnen.
- * Jag kan muntligt beskriva till exempel var jag bor och personer jag känner.
- * Jag kan förstå vanliga ord och mycket enkla meningar, till exempel på anslag och affischer.
- * Jag kan skriva korta enkla meningar, till exempel vykort.

Nivå A2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A1 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- * Jag kan förstå vad som sägs i beskrivningar av vardagen – hem, mat, shopping, kommunikationer och väderlek.
- * Jag kan presentera mig själv, min familj och andra människor och berätta om och beskriva händelser i vardagslivet.
- * Jag kan förstå informationen till exempel i annonser, prospekt, menyer och tidtabeller.
- * Jag kan läsa enkla berättelser.
- * Jag kan skriva enkla meddelanden och brev.

Nivå B1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A2 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- * Jag kan förstå innehållet i tydligt tal om för mig välkända ämnen.
- * Jag kan återberätta något jag läst eller hört.
- * Jag kan ta aktiv del i en diskussion om välbekanta ämnen.
- * Jag kan läsa och tillgodogöra mig artiklar och litterära texter skrivna på ett någorlunda lätt språk.
- * Jag kan skriva personliga brev och sammanhängande texter om egna intresseområden.

Nivå B2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B1 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- Jag kan förstå det mesta av innehållet i längre muntliga framställningar om välbekanta ämnen och nöjaktigt förstå det som sägs i nyheter i radio och TV.
- Jag kan relativt detaljerat återberätta en historia.
- Jag kan aktivt delta i en diskussion och kan förklara och försvara mina åsikter.
- Jag kan läsa och förstå sakprosatexter och skönlitteratur på en inte alltför avancerad nivå.
- Jag kan skriva sammanhängande texter inom mina intresseområden.

Nivå C1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B2 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- * Jag kan förstå olika typer av framställningar även om språket talas snabbt och med viss dialektal färgning och jag kan utan större ansträngning förstå TV-program och filmer.
- * Jag kan tala utan att tydligt söka efter ord och uttryck i egna framställningar, samtal och diskussioner.
- * Jag kan läsa och förstå långa och komplexa texter, såväl sakprosa som skönlitteratur.
- * Jag kan skriva recensioner av litterära verk, artiklar och film.

Nivå C2

Jag kommer att uppnå följande färdigheter.

Jag har inga svårigheter att förstå allt talat språk, vare sig i direktkontakt eller via radio och TV och deltar lätt i avancerade diskussioner. Jag kan skriva komplex text i passande stil.

34. Arabiska A1 (JH)

Fjärde terminen. Arabiska är ett av FN:s sex officiella språk och talas av mer än 300 miljoner människor i 22 länder, samt i koranskolor över hela den muslimska världen. Talspråket varierar nationellt och lokalt i uttal och ordförråd, men skriftspråket är standardiserat och används i alla officiella sammanhang. Vi fortsätter träna baskunskaper för att kunna tala och förstå, läsa och skriva modern standardarabiska. Genom enkla texter om vardagliga situationer utvidgar vi vårt basordförråd och lär oss mer av grammatikens grunder. Vi lyssnar också på populärmusik med lätta sångtexter. Kursdeltagarna

har goda möjligheter att påverka cirkelns upplägg.
Kurslitteratur: Birgitta Jungbeck, Mounir Obeid
Arabiska för nybörjare.

Jan Henningsson, FK semitiska språk, 070-851 44 72,
henningsson_jan@hotmail.com

Tid: Varje tisdag 10/9–10/12 (ej 29/10, 5/11)
kl. 11.00–12.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland (dock Sensus,
Drottninggatan 4 den 24/9).

Avgift: 800 kr.

35. Engelsk konversation B1–B2, Grupp 1 (BAN)

Cirkeln bygger på deltagarnas aktivitet i syfte att öka språklig förmåga och självförtroende i konversation och diskussion. I höst utgår vi ifrån tema London. Vi samtalar om sevärdheter, historia, arkitektur, konst, m.m. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 36.
Birgitta Attling Nordenfeldt, f.d. rektor för Montessoriskola, studier i engelska, bl.a. Practical English Courses, Uppsala universitet, tfn 070-658 78 50,
birgitta.attling@gmail.com

Tid: Tisdagar jämna veckor 17/9–26/11
kl. 9.15–10.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland 17/9, därefter
Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 400 kr.

36. Engelsk konversation B1–B2, Grupp 2 (BAN)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 35.

Tid: Onsdagar jämna veckor 18/9–27/11
kl. 10.00–11.30. 12 timmar.

Lokal: Oasen, Råbyvägen 42B.

Avgift: 400 kr.

37. English Language and Literature B2 (LÅ)

Vi läser och diskuterar faktatexter om skilda ämnen och noveller av nyzeeländska författare (antologin *Some Other Country*, ed. by Marion McLeod & Bill Manhire). Vi diskuterar vad som händer i världen i allmänhet och i den engelskspråkiga i synnerhet. Deltagarna bidrar även med egna projekt.

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 070-749 11 35, lena.b.agren@gmail.com

Tid: Varje onsdag 11/9–27/11 kl. 11.00–12.30.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

38. Finska A1 (LGL)

Femte terminen. Formlära: substantivets possessiva böjning och – i verbläran – bildning av konditionalis och passiva former. Syntax: partitiven som subjekt, objekt och predikativ. Diktamensövningar och mycket enkla översättningsövningar. Valda finska originaltexter. Kurslitteratur: Olli Nuutinen *Suomea suomeksi 2*. Fred Karlsson *Finsk grammatik*. 9. uppl. 2009.

Lars-Gunnar Larsson, professor em. i finsk-ugriska språk, Uppsala universitet, tfn 073-327 77 99.

Tid: Varje onsdag 4/9–4/12 (ej 25/9, 6/11)
kl. 9.15–10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

39. Franska A1 (EH)

Tredje terminen. Fortsatt träning i att tala, höra, läsa och skriva. Muntliga och skriftliga övningar, hörövningar, bildbeskrivningar och sånger. Grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Kurslitteratur: *Génial 1*, Natur och Kultur Läromedel.

Eva Helling, fil.mag., f.d. språklärare, tfn 073-034 86 20.

Tid: Varje måndag 16/9–9/12 (ej 4/11)
kl. 13.15–14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

40. Franska A2 (HS)

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa och skriva. Fortsatt genomgång av den franska basgrammatiken med praktiska tillämpningar, muntligt och skriftligt. Samtal om vardagssituationer. Kontinuerlig uttalsträning. Hörövningar, talövningar och bildbeskrivningar. Inblickar i aktuella franska samhällsförhållanden. Kurslitteratur: *Génial 2* samt ytterligare material som tillhandahålls under cirkelns gång.

Hans Svensson, fil.mag., f.d. universitetslärare i romanska språk, tfn 070-699 48 07.

Tid: Varje tisdag 3/9–3/12 (ej 24/9, 5/11)
kl. 15.00–16.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland (dock Sensus, Drottninggatan 4 den 15/10, 19/11).

Avgift: 800 kr.

41. Franska A2–B1 (PC)

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverket Zoom.

Fördjupad träning i att tala, delvis som parövningar, höra, läsa och skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning med hjälp av sång och läsning. Grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar. Realia om Frankrike illustrerad av små dokumentärer på lätt franska från internet. Varje deltagare gör ett individuellt arbete som presenteras för gruppen. Kurslitteratur (pappersversion rekommenderas): *Génial 2 / Génial 3*. **Philippe Collet**, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80, philippe.collet15@gmail.com

Tid: Varje tisdag 17/9–10/12 (ej 5/11) kl. 14.30–16.00.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4, udda veckor, Zoom jämna veckor.

Avgift: 800 kr.

42. Franska A2–B1 (PC)

Ges som distansundervisning med hjälp av nätverket Zoom.

Fördjupad träning i att tala, delvis som parövningar, lyssna, läsa och skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning med hjälp av sång eller läsning. Grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar. Realia om Frankrike illustrerad av små dokumentärer på lätt franska från internet. Varje deltagare gör ett individuellt arbete som presenteras för gruppen. Kurslitteratur (pappersversion rekommenderas): *Génial 3*. **Philippe Collet**, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80, philippe.collet15@gmail.com

Tid: Varje onsdag 18/9–11/12 (ej 6/11)
kl. 14.30–16.00. 24 timmar.

Avgift: 800 kr.

43. Franska – lätt konversation A2 och uppåt, Grupp 1 (CS)

Ett bad i franska! En konversationskurs för de som vill fräscha upp och/eller förnya och utveckla sina kunskaper i franska. Den språkliga kompetensen utvecklas genom formaliserade och informella samtal samt genom läsning och diskussion av korta texter. Vid varje tillfälle ägnas 15–20 minuter åt att samtala om vad som händer "just nu" i Frankrike. Nya deltagare är välkomna. Litteratur: *Bienvenue chez les Gaulois* av Gaspard Chevallier, ISBN 9798666285626. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 44.

Carin Söderberg, fil.mag., f.d. universitetsadjunkt, tfn 073-619 18 80, carin.soderberg@live.se

Tid: Onsdagar udda veckor 11/9–20/11
kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland (dock Sensus, Drottninggatan 4 den 25/9).

Avgift: 400 kr.

44. Franska – lätt konversation A2 och uppåt, Grupp 2 (CS)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 43.

Tid: Onsdagar udda veckor 11/9–20/11
kl. 13.00–14.30. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland (dock Sensus, Drottninggatan 4 den 25/9).

Avgift: 400 kr.

45. Franska B1 (PC)

Ges som distansundervisning med hjälp av nätverket Zoom.

Fördjupad träning i att tala, delvis som parövningar, höra, läsa och skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning. Grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Utökning av ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar och hörövningar. Realia om Frankrike illustrerad genom korta dokumentärer och kortfilmer (oftast textade på franska). Deltagarna gör enkla presentationer på ungefär 5–10 minuter och gör en lista med de viktigaste orden på franska översatta till svenska, som skickas några dagar före

presentationen. Kurslitteratur (pappersversion rekommenderas) *Génial 4*.

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80, philippe.collet15@gmail.com

Tid: Varje tisdag 17/9–10/12 (ej 5/11) kl. 16.45–18.15.
24 timmar.

Avgift: 800 kr.

46. Franska B2 (HS)

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa och skriva med tonvikt på att föra samtal och att diskutera på franska. Utökad ord- och frasförråd. Fortsatt genomgång av fransk grammatik med muntliga och skriftliga övningar. Muntlig och skriftlig produktion i anslutning till läsningen av en fransk roman. Inblickar i aktuella franska samhällsförhållanden. Kurslitteratur: *Génial 4* samt Annie Ernaux *La place* (éd. Folio).

Hans Svensson, fil.mag., f.d. universitetslärare i romanska språk, tfn 070-699 48 07.

Tid: Varje tisdag 3/9–3/12 (ej 24/9, 5/11)
kl. 13.15–14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

47. Franska noveller på franska B2 och uppåt, Grupp 1 (CS)

Läsning av och diskussion kring nyare franska noveller. Kursspråket är franska, därför bör deltagarna kunna läsa, förstå och tala franska utan alltför stora svårigheter. Vid varje tillfälle ägnas 15-20 minuter åt nyheter i den fransktalande världen: de quoi parle-t-on actuellement? Nya deltagare är välkomna. Litteratur: *Avers – Des nouvelles des indésirables* av Jean-Marie Gustave Le Clézio, ISBN 978-2073008909. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 48.

Carin Söderberg, fil.mag., f.d. universitetsadjunkt, tfn 073-619 18 80, carin.soderberg@live.se

Tid: Torsdagar udda veckor 12/9–21/11
kl. 9.15–10.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 400 kr.

48. Franska noveller på franska B2 och uppåt, Grupp 2 (CS)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 47.

Tid: Torsdagar udda veckor 12/9–21/11
kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 400 kr.

49. Franska B2 och uppåt (LGS)

Vi läser Albert Camus' ständigt aktuella novellsamling *L'exil et le royaume* (Gallimard/Folio) i vilken bl.a. noveller lerna *Les muets*, *L'hôte*, *Jonas ou l'artiste au travail* ingår. I texterna blottläggs människans existentiella villkor mellan "landsflykten" och "riket". Boken utkom 1957,

samma år som Albert Camus tilldelades Nobelpriset i litteratur.

Lars-Göran Sundell, professor em. i franska, Uppsala universitet, tfn 018-51 89 43, lars-goran.sundell@moderna.uu.se

Tid: Varje tisdag 10/9–3/12 (ej 17/9) kl. 15.15–16.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark (dock Sensus, Drottninggatan 4 den 24/9, 5/11).

Avgift: 800 kr.

50. Franska B2 och uppåt (PC)

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Vi läser en bok och kommenterar den fortlöpande. Varje deltagare väljer ett tema som presenteras och diskuteras i små grupper. Vi talar om kultur i Sverige och Frankrike och läser nätpublicerade franska artiklar från olika tidningar, t.ex. om samhälle, ekonomi eller litteratur/konst. Vi ser dokumentärer eller franskspråkiga filmer (främst kortfilm) delvis textade på franska. Kurslitteratur: *S'en aller* av François Sureau (att köpa på Uppsala bokhandel). **Philippe Collet**, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80, philippe.collet15@gmail.com

Tid: Varje tisdag 17/9–10/12 (ej 5/11) kl. 9.15–10.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland udda veckor (dock Sensus, Drottninggatan 4 den 24/9), Zoom jämna veckor.

Avgift: 800 kr.

51. Franska C1 (YS)

Vi diskuterar vardagliga erfarenheter, aktuella händelser, böcker vi läst och filmer vi sett. Vi läser tillsammans en bok eller några kapitel från flera böcker. Vi ser franska filmer med fransk text.

Yaga Sosnowska, f.d. lärare i franska vid Folkuniversitetet, tfn 070-822 93 89.

Tid: Varje onsdag 11/9–27/11 kl. 11.00–12.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland (dock Sensus, Drottninggatan 4 den 25/9, 6/11).

Avgift: 800 kr.

52. Italienska A1 2a terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi går igenom uttal och basgrammatik, lär oss vardagsfraser och läser enkla texter. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Prego 1*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje torsdag 3/10–19/12 kl. 16.30–18.00.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland (dock Missionskyrkan, rum Danmark 14/11).

Avgift: 800 kr.

53. Italienska A1 3e terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi går igenom uttal och basgrammatik, lär oss vardagsfraser och uttryck, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Prego 1*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje torsdag 3/10–19/12 kl. 14.45–16.15.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

54. Italienska A1 4e terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi fortsätter att arbeta med uttal och basgrammatik, lär oss vardagsfraser och uttryck, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso sì 2*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje torsdag 3/10–19/12 kl. 10.45–12.15.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

55. Italienska A2 1a terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, utöka sitt ordförråd samt öva på att föra enklare samtal. Vi fortsätter att arbeta med basgrammatik och lär oss vardagsfraser, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso sì 2*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje torsdag 3/10–19/12 kl. 13.00–14.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

56. Italienska A2 2a terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, utöka sitt ordförråd samt öva på att föra enklare samtal. Vi fortsätter att arbeta med basgrammatik och lär oss vardagsfraser, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi samtalar också kring en lättläst bok. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso sì 2*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje fredag 4/10–20/12 kl. 13.00–14.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

57. Italienska A2 3e terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, utöka sitt ordförråd samt öva på att föra enklare samtal. Vi fortsätter att arbeta med basgrammatik och lär oss vardagsfraser och uttryck och skriver enkla texter på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso sì 2*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje torsdag 3/10–19/12 kl. 9.00–10.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

58. Italienska A2 5e terminen Grupp 1 (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, utöka sitt ordförråd samt öva på att föra enklare samtal. Vi fortsätter att arbeta med basgrammatik och lär oss vardagsfraser och uttryck. Vi samtalar kring en lättläst bok och skriver enkla texter på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso sì 2*. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 59.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje fredag 4/10–20/12 kl. 9.00–10.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

59. Italienska A2 5e terminen, Grupp 2 (LH)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 58.

Tid: Varje fredag 4/10–20/12 kl. 10.45–12.15.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

60. Italienska B1 (AB)

Vi arbetar med grammatik, ordförråd och uttal med fokus på vardagsspråket, samtidigt som vi refererar till Italiens kultur och samhälle. Vi kommer att öva på att tala i olika situationer samt använda autentiska video- och ljudinspelningar.

Annalisa Bucceri, lärare i italienska och engelska, tfn 079-336 32 69, annalisa.bucceri@gmail.com

Tid: Varje torsdag 26/9–12/12 kl. 9.00–10.30.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

61. Italienska B1 (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, utöka sitt ordförråd samt att förbättra sin förmåga att samtala på italienska. Vi fortsätter att arbeta med grammatik och lär oss vardagsfraser och uttryck. Vi samtalar även kring en lättläst bok och i anslutning till detta gör vi nedslag

i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso sì 2* samt en lättläst bok som har valts av deltagarna: *Va' dove ti porta il cuore* (ER/Easy Readers) av Susanna Tamaro.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje tisdag 1/10-17/12 kl. 9.0-10.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

62. Italiensk konversation B2 (AB)

Vi arbetar i mindre grupper för att förbättra vår förmåga att samtala på italienska. Vi genomför övningar för att förbättra ordförråd och uttal och vi tar upp aktuella frågor. Vi kommer också att sjunga på italienska för att lära oss mer om kulturen, alltid med syftet att förbättra förmågan att uttrycka sig på italienska.

Annalisa Bucceri, lärare i italienska och engelska, tfn 079-336 32 69, annalisa.bucceri@gmail.com

Tid: Varje tisdag 24/9-10/12 kl. 11.00-12.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark (dock Sensus, Drottninggatan 4 den 24/9, 5/11).

Avgift: 800 kr.

63. Italiensk konversation C1, Grupp 1 (KHD)

Konversation och diskussion på italienska. För dig med goda kunskaper i italienska. Vi läser romanen *La felicità è una storia semplice* av Lorenza Gentile. De deltagare som önskar hjälp med beställning från Italien kontaktar cirkelledaren. Vi diskuterar boken i mindre grupper men även i storgrupp och tar upp ämnen som rör Italien ur olika perspektiv, samhälle, kultur, aktuella händelser m.m. Deltagarna gör muntliga presentationer av olika ämnen. Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 64.

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39, info@katarinahellgren.se

Tid: Varje måndag 7/10-16/12 kl. 13.00-14.30 (dock 12.15-13.45 den 21/10). 22 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

64. Italiensk konversation C1, Grupp 2 (KHD)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 63.

Tid: Varje måndag 7/10-16/12 (ej 18/11) samt tisdag 19/11 kl. 14.45-16.15 (dock 15.45-17.15 den 7/10, 4/11, 2/12). 22 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

65. Italiensk konversation C1 (LH)

Konversationscirkel för dig med goda kunskaper i italienska. Målet är att deltagarna ska utöka sitt ordförråd samt träna sin förmåga att samtala på italienska. Vi samtalar kring en modern roman och diskuterar vardagliga erfarenheter och aktuella händelser i storgrupp. Deltagarna har även möjlighet att göra mindre

presentationer av olika ämnen. Läromedel är en modern roman som har valts av deltagarna: *Teresa degli oracoli* av Arianna Cecconi (Feltrinelli 2020).

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje tisdag 1/10-17/12 kl. 10.45-12.15. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

66. Italiensk konversation C2 (AB)

Konversation och diskussion på italienska för dig med mycket goda kunskaper i italienska. Kursbok bestäms senare. Annat material kan tillkomma i samråd med deltagarna, och en italiensk klassiker kommer att föreslås.

Annalisa Bucceri, lärare i italienska och engelska, tfn 079-336 32 69, annalisa.bucceri@gmail.com

Tid: Varje måndag 23/9-9/12 kl. 18.00-19.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Bergsbrunnagatan 1, sal A 35.

Avgift: 800 kr.

67. Latin 2a terminen (KW)

Studium av tillrättalagda texter och bearbetade originaltexter för förståelse av latinets språkliga egenheter. Läsning av en originaltext i översättning. Fortsatt genomgång av grundläggande formlära och enkel syntax. Latinska sentenser och citat. Ords betydelser och etymologi. Latinska lånord i svenska och andra moderna språk. Kort orientering om semantik. Innehållsliga kommentarer om det romerska samhället ur olika aspekter i anslutning till textmaterialet. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua Latina!* andra avdelningen. **Kjell Weinius**, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-562 47 57, kjell.weinius@telia.com

Tid: Varje måndag 9/9-2/12 (ej 4/11) kl. 11.00-12.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 800 kr.

68. Latin 10e terminen. Latinska texter från antiken och medeltiden – Cicero, Ovidius, Gesta Romanorum (KW)

Vi studerar texter från två tidsskeden. Från antiken läser vi inledningen på ett tal av politikern och advokaten Cicero samt några brev denne skrivit. Vi läser i original och översättning en av poeten Ovidius' Förvandlingssagor. Från den medeltida berättarlitteraturen läser vi en sägen ur Gesta Romanorum. Vi spårar även hur dessa texter fortlever i modern litteratur. Fortsatt genomgång av syntaxen och latinska/grekiska lånord i moderna språk, särskilt engelska. Nya deltagare är välkomna! Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat litteratura Latina!* **Kjell Weinius**, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-562 47 57, kjell.weinius@telia.com

Tid: Varje torsdag 12/9-28/11 kl. 13.15-14.45. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

69. Latin 17e terminen. Catilina – Heliga Birgitta – Dudo decanus (KW)

Catilinas sammansvärjning belyses genom studiet av två samtida författare i original och översättning, Cicero och Sallustius. Från den svenska medeltiden läser vi ur Heliga Birgittas uppenbarelser och om hennes vistelse i Rom. Hur det kom sig att en vikingahövding blev hertig i Normandie får vi reda på i en annan medeltida text. Repetition av latinsk syntax samt ordkunskap ägnas viss tid. Nya deltagare är välkomna! Kurslitteratur: Kopierat material. Valfri grammatik och valfritt lexikon.

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-562 47 57, kjell.weinius@telia.com

Tid: Varje torsdag 12/9–28/11 kl. 11.15–12.45.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

70. Latin – avancerad nivå, Grupp 1 (ME)

Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter, prosa och poesi, från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid, t.ex. Cornelius Nepos: kort biografi över Cato d.ä., Cato d.ä.: ur *De agricultura*, Ovidius: *Apollo et Daphne*, Benedict of Peterborough: ur *Miracula Sancti Thomae Cantuariensis*, Laurentius Petri Gothus: elegi vid Gustav Vasas bortgång. Grammatik med tonvikt på syntax. Övningar i grammatik, ordkunskap och ordbildning. Översättning till latin. Latin i moderna språk, särskilt svenska och engelska. Etymologier. Det romerska samhället, arkitektur, konst, historia, mytologi främst i anslutning till lästa texter. Korta, individuella föredrag. Kurslitteratur: Texter, övningar samt andra aktuella dokument som delas ut under terminens gång. Sjöstrand *Ny latinsk grammatik*, valfritt lexikon. Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 71.

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-938 38 62, ekmanmonika@gmail.com

Tid: Varje torsdag 12/9–28/11 kl. 11.00–12.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 800 kr.

71. Latin – avancerad nivå, Grupp 2 (ME)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 70.

Tid: Varje torsdag 12/9–28/11 kl. 13.30–15.00.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 800 kr.

72. Nordsamiska A2 (LGL)

Fortsättningscirkel (femtonde resp. tionde terminen). Läsning av valda originaltexter, bl.a. avsnitt ur Johan Turi *Muitalus sámiiid birra* och Harald Gaski *Guhkkin nuppi bealdi ábi* samt dikter av Paulus Utsi. Repetition av valda grammatikmoment. Diktamensövningar och enklare översättningsövningar. Referenslitteratur: Mikael Svonni *Modern nordsamisk grammatik*.

Lars-Gunnar Larsson, professor em. i finsk-ugriska språk, Uppsala universitet, tfn 073-327 77 99.

Tid: Varje onsdag 11/9–27/11 kl. 12.30–14.00.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

73. Polska A2 (APP)

Vi fortsätter att utöka ordförrådet och våra kunskaper i polsk språkstruktur. Vi arbetar kontinuerligt med uttalsträning och dialoger om vardagssituationer. Utöver kursmaterialet övar vi även läsförståelse av språkligt enklare texter samt dikter och sånger som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar. Vi fortsätter också att göra nedslag i litteratur, kultur och samhällsliv i Polen. Personer som har förkunskaper i polska eller som tidigare har kommit i kontakt med språket är välkomna att ansluta sig. Kurslitteratur: Janusz Kucharczyk *Zaczynam mówić po polsku* (pdf). M. Anna Packalén Parkman & Magdalena Slyk, *Polsk grammatik*, Uppsala universitet, Uppsala 2023 samt annat av läraren sammanställt material.

Anna Packalén Parkman, professor em. i polska, Uppsala universitet, tfn 073-733 54 23, anna.packalen@moderna.uu.se

Tid: Varje måndag 9/9–16/12 (ej 21/10, 4/11, 25/11)
kl. 15.15–16.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 800 kr.

74. Ryska A2 (SJ)

Vi avslutar de två sista kapitlen i läroboken *Ruslan 2* och bestämmer tillsammans om vi fortsätter med *Ruslan 3* eller något annat. Lektionerna består även i fortsättningen av textläsning, centrala ord och fraser, uttal, grammatik och en del realia. Vi övar det talade språket via hörövningar, dialoger och enkla samtal. Det skrivna språket tränas med hjälp av översättning, skriftliga grammatikövningar, någon kort egenproducerad text och någon gång en diktamen. Deltagarna uppmuntras att påverka innehåll, studietakt och arbetssätt. Från och med höstterminen 2024 träffas vi i lokal åtta gånger, men tack vare Senioruniversitetets nya tekniska utrustning erbjuds du att aktivt delta i lektionen via Zoom varje gång. Det innebär att du själv bestämmer om och när du vill delta i lektionen på distans. Vid fyra tillfällen är Missionskyrkans lokaler upptagna och då träffas vi alla via Zoom. Kurslitteratur: Langran, Veshnyeva *Ruslan Ryska 2 Textbok*. Ljudfilerna till texter, hörövningar och ett antal andra resurser finns gratis tillgängliga på <https://ruslan.co.uk/> Erik Fält *Kort rysk grammatik*. Да! Nya deltagare är välkomna.

Sven Jonsson, f.d. gymnasielärare i ryska, tyska, engelska, tfn 073-075 15 70, svenjonsson@gmail.com

Tid: Varje tisdag 17/9–3/12 kl. 15.00–16.30
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble (hybridcirkel, dock enbart Zoom 24/9, 15/10, 5/11, 19/11).

Avgift: 800 kr.

75. Spanska A1 3e terminen (RA)

Vi fortsätter att lära oss uttal, basordförråd och grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 1*, 4. uppl.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje onsdag 11/9–4/12 (ej 30/10)
kl. 10.30–12.00. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (dock Sensus, Drottninggatan 4
den 18/9, 16/10, 13/11, 4/12).

Avgift: 800 kr.

76. Spanska A1 5e terminen (RA)

Vi fortsätter att utöka ordförrådet och träna futurum och imperfekt. Vi arbetar med språkligt enkla texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Vi lär oss realia om den spansktalande världen. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 2*, 4. uppl.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje torsdag 12/9–5/12 (ej 31/10) kl. 8.10–9.40.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

77. Spanska A2 1a terminen (RA)

Vi fördjupar kunskaperna om tempus för framtid och dåtid och fortsätter att utöka ordförrådet. Vi arbetar med texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Vi lär oss mer realia om den spansktalande världen. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 2*, 4. uppl.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje fredag 13/9–6/12 (ej 1/11) kl. 9.15–10.45.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

78. Spanska A2 5e terminen (RA)

Vi fortsätter att utöka vårt ordförråd, samtala om vardagen och om den spansktalande världen. Vi repeterar användningen av presens, futurum och perfekt samt fördjupar oss i användningen av preteritum. Vi arbetar med grammatikgenomgångar samt skriftliga och muntliga övningar. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl., *Caminando 3*, 4. uppl.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje måndag 9/9–2/12 (ej 28/10)
kl. 11.00–12.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

79. Spanska B1 3e terminen (RA)

Vi fortsätter samtala om vardagssituationer, aktuella ämnen samt olika företeelser och traditioner i den spansktalande världen. Vi arbetar med grammatikgenomgångar samt skriftliga och muntliga övningar. Vi fortsätter fördjupa våra kunskaper för att uttrycka oss med olika former i dåtid samt imperativ. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl., *Caminando 4*, 4. uppl.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje tisdag 10/9–3/12 (ej 29/10)
kl. 10.15–11.45. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

80. Spanska B1 5e terminen, Grupp 1 (RA)

Vi samtalar både om vardagssituationer och om aktuella ämnen. Vi lär oss mera om olika kulturer och traditioner i den spansktalande världen. Vi arbetar med grammatikgenomgångar samt skriftliga och muntliga övningar, och vi fördjupar oss i att uttrycka oss med olika tempus, med fokus på användningen av konjunktiv. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl., *Caminando 4*, 4. uppl. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 81.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje fredag 13/9–6/12 (ej 1/11) kl. 11.00–12.30.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

81. Spanska B1 5e terminen, Grupp 2 (RA)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 80.

Tid: Varje torsdag 12/9–5/12 (ej 31/10)
kl. 14.00–15.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

82. Spanska C1 (RA)

Praktisk kommunikation genom läsning av autentiska texter samt användning av andra medier för samtal om diverse ämnen, främst anknytta till den spansktalande världen eller till vår egen verklighet här och nu. Vi talar endast spanska. Arbetsmaterial bestäms i samråd med deltagarna under kursen.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje tisdag 10/9–3/12 (ej 29/10)
kl. 12.00–13.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

83. Tyska A1 (HI)

Nybörjarcirkel (första terminen). För dig som för länge sedan eller aldrig har läst tyska. Vi bygger ordinlärning och fraser på enklare dialoger ur läroboken. Tonvikten läggs vid kommunikation och samtal i vardagliga situationer, att öva ett gott uttal och att snabbt våga och kunna uttrycka sig på vårdad tyska. Utöver lärobokens innehåll ingår digitalt och audiovisuellt material från de tysktalande länderna. Därutöver behandlas kortare berättelser, dikter, sånger och tidningstexter av olika svårighetsgrad. Materialet delas ut av cirkelledaren efterhand. Lärobok meddelas i samband med cirkelstarten.

Hubert Ittner, legitimerad gymnasielärare i tyska, tfn 070-725 22 45, hubertittner@gmail.com

Tid: Varje måndag 16/9–9/12 (ej 4/11)
kl. 10.15–11.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.
Avgift: 800 kr.

84. Tyska A2 (ED)

En cirkel för dig som en gång läst tyska men ej fått tillfälle att tala språket. Nya deltagare är välkomna. Vi bygger ordinlärning och fraser huvudsakligen på enklare dialoger ur läroboken. Tonvikten ligger på kommunikation och muntlig färdighet. Vi fokuserar på det talade språket i dialogform i vardagliga situationer. Grammatik tar vi upp vid behov i anslutning till texter. Utöver läroboken ingår autentiskt digitalt audiovisuellt material och texter om det som händer i den tysktalande världen idag för att öva förmågan att förstå ett vuxnare språk. Kurslitteratur: Karnland, Odeldahl, Hofbauer, Vasiliadis *Lieber Deutsch 2 2.0* (2017).

Eva Danielsson, fil.dr, f.d. gymnasielektor i tyska, tfn 070-241 84 99, eva.b.dson@gmail.com

Tid: Varje måndag 9/9–2/12 (ej 28/10)
kl. 14.45–16.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (dock Sensus, Drottninggatan 4 den 9/9, 23/9, 21/10).

Avgift: 800 kr.

85. Tyska B1 (HI)

Vi bygger ordinlärning och fraser huvudsakligen från dialoger och övningar ur läroboken. Tonvikten ligger på kommunikation och muntlig färdighet. Grammatiska frågor behandlas i anslutning till läroboken, fristående texter och övningar. I cirkeln ingår kortare berättelser, dikter och noveller av olika svårighetsgrad och olika författare från det tyskspråkiga området för att förstå och kunna använda ett mer avancerat språk. Nya deltagare är mycket välkomna. Lärobok: *Aspekte neu. Mittelstufe Deutsch. Lehr und Arbeitsbuch Teil 1 B1 plus* (Ute Koithan/Helen Schmitz/Tanja Sieber/Ralf Sonntag) Klett Verlag. ISBN: 978-3-12-607201-4. Beställs på nätet t.ex. via Adlibris eller amazon.de

Hubert Ittner, legitimerad gymnasielärare i tyska, tfn 070-725 22 45, hubertittner@gmail.com

Tid: Varje måndag 16/9–9/12 (ej 4/11)
kl. 12.45–14.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

86. Deutsch im Alltag B2 (UT)

Cirkeln vänder sig till de som läste tyska en gång för länge sedan och som nu vill arbeta med språket igen för att kunna läsa och förstå tysk tidningstext, tysk skönlitteratur liksom talad tyska och för att själva kunna tala tyska för personliga behov. Även den grammatik som behandlas syftar främst till att deltagarna utvecklar sin förmåga att kommunicera. Cirkeln tar därför avstamp i deltagarnas eget skrivande.

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Tid: Varje tisdag 1/10–17/12 kl. 13.00–14.30.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

87. Tysk konversation C1–C2 (HI)

En konversationscirkel för dig som har goda kunskaper och vill hålla språkfärdigheten vid liv eller utveckla din förmåga att tala. Tonvikten ligger på kommunikation och muntlig färdighet. Vi övar lättare såväl som mer komplicerade samtal i olika situationer, med utgångspunkt i givna mallar ur lärobok och en roman som vi läser. Utöver detta bildar andra litterära texter och dikter av varierande svårighetsgrad underlag för samtal som övar upp din förmåga och vilja att uttrycka egna upplevelser, erfarenheter och åsikter. Fristående material utöver kursboken och romanen delas ut av cirkelledaren. Nya deltagare är mycket välkomna. Lärobok: *Aspekte neu. Mittelstufe Deutsch. Lehr und Arbeitsbuch Teil 1 B1 plus* ISBN 978-3-12-607201-4, (Ute Koithan/Helen Schmitz/Tanja Sieber/Ralf Sonntag) Klett Verlag. Beställs på nätet t.ex. via Adlibris eller amazon.de
Hubert Ittner, leg. f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 070-725 22 45, hubertittner@gmail.com

Tid: Varje måndag 16/9–9/12 (ej 4/11)
kl. 14.45–16.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

88. Deutsch für Fortgeschrittene C1–C2 (UT)

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Cirkelns övergripande syfte är att utifrån deltagarnas egna intressen erbjuda möjligheter att kommunicera i tal och skrift om kultur och samhällsfrågor med hjälp av nyhetssändningar, tidningstexter och skönlitteratur. Hur denna cirkel kommer att utformas bestäms av deltagarna gemensamt.

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Tid: Varje onsdag 2/10-18/12 kl. 10.30-12.00.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4 jämna veckor, Zoom
udda veckor.

Avgift: 800 kr.

Resor & studiebesök

Kalendarium

24 aug.	Opera på Skäret: Norma
11 sept.	Stadsvandring
20 sept.	Dramaten: Liv och död Strömquist
25 sept.	Stadsvandring
26 sept..	Resa till Strängnäs
3 okt.	Gustavianum, visning
5 okt.	Kungl. Operan: Jenöfa
9 okt.	Gustavianum, visning
6 nov.	Moderna Museet

11/9 Stadsvandring: Gunnar Leche i Luthagen

Gunnar Leche var Uppsalas stadsarkitekt under åren 1920-54 och han satte sin prägel på staden, allt från stadsplaner till små detaljer. Han har ritat bl.a. Vaksala-skolan, hela områden i Lasseby gårde, Tuna Backar och Sala Backar och många hus i Fålhagen, Luthagen och Höganäs. På den här vandringen bekantar vi oss med flera av de byggnader han ritat i Luthagen. Vi går förbi ett av husen där han bodde och får även veta lite mer om privatpersonen Gunnar Leche.

Några frågor som kommer att besvaras under vandringen:

- * Var bodde Leche under sin tid i Uppsala?
- * Varför kallas huset för S:t Erikshuset?
- * Var ligger Alfgården och varför kallas den så?
- * Vilka tog initiativet till bygget av huset på Sturegatan 26?
- * När började man bygga lägenhetsbalkonger?

Vandringen pågår ca 2 timmar.

Tider: Onsdag 11 september. Samling vid Finn Malmgrens plan, i korsningen Skolgatan/Sysslomansgatan kl. 13.00. Avslutning vid korsningen Sturegatan/Ringgatan.

Pris: 175 kr.

Ansvarig: Jeanette Backman.

Öppen anmälan: Tisdag 27 aug. t.o.m. måndag 2 sept.

Lottning: Tisdag 3 sept., därefter direktanmälan.

Elisabethhemmet. Foto C G Bergold..

20/9 Dramaten: Liv och död Strömquist

*En komedi om goda råd av
Liv Strömquist och Ada Berger*

Detta är serietecknaren Liv Strömquists tredje verk på Dramaten. Pjäsen handlar om småpåvar, nyfrälsta experter och sexiga föreläsare. Om potential och self care. Om hjälplöshet, förvirring och längtan efter ett evigt liv. Om hur bra vi mår av att få ge andra goda råd.

Ada Berger är regissör och tidigare konstnärlig ledare för Unga Dramaten. Hon regisserade de båda tidigare uppsättningarna av Liv Strömquist 2014 (*Liv Strömquist tänker på dig!*) och 2020 (*Liv Strömquist tänker på sig själv*). Medan de två tidigare har utgått från befintliga seriealbum kommer denna gång pjäsen först.

Ur recensionerna:

Jag kan inte förklara hur Strömquist och hennes partner in crime, regissören Ada Berger, lyckas göra stor humor av något så sorgligt, men hejdlöst roligt är det och publiken skrattar så tårarna sprutar, ibland så högt att det är svårt att höra replikerna. (Expressen)

Skådespelarna behöver bara visa sig för att jublet ska fylla stora scenens salong på Dramaten. (Aftonbladet)

Ensemblen är mästerlig. De visar verkligen hur humor kan eller kanske till och med bör gestaltas. (SVT Kulturnyheterna)

Tider: Fredag 20 september. Avfärd från Stationsgatan Hpl E3 kl. 17.30. Åter i Uppsala ca kl. 22.30.

Pris: 800 kr.

Ansvariga: Anki Mattisson och Hans Svensson.

Öppen anmälan: Måndag 2 sept. t.o.m. söndag 8 sept.

Lottning: Måndag 9 sept., därefter direktanmälan.

25/9 Stadsvandring: Uppsalas broar

Det går många broar över Fyrisån och varje bro har sin historia. Vi får veta mer om de nio broarna från Islandsbron till Eddaspången.

Några frågor som kommer att besvaras under vandringen:

- * Varför heter bron Islandsbron?
- * Vad är det för inbuktning i åmurens östra sida strax norr om Islandsbron?
- * Vad var Svartbäcksgubbar för något?
- * Vad finns det för koppling mellan Carl von Linné och Kvarnbron?
- * Hur kom Haglunds bro till och varför heter den så?

Vandringen pågår ca 2 timmar.

Tider: Onsdag 25 september. Samling vid korsningen Östra Ågatan/Vretgränd (vid statyn Teresa nere vid ån, mitt emot Östra Ågatan 57) kl. 13.00.

Pris: 175 kr.

Ansvarig: Lena Ahnlund.

Öppen anmälan: Tisdag 10 sept. t.o.m. måndag 16 sept.

Lottning: Tisdag 17 sept., därefter direktanmälan.

Järnbron. Foto Maria Wold-Troell.

26/9 Sveriges försvarsmuseum Arsenalen samt Strängnäs domkyrka

Resan finns utförligt beskriven i Medlemsbladet nr 3/2024 och på USU:s webbplats.

Tider: torsdag 26 september. Avfärd från Stationsgatan Hpl E3 kl. 9.30. Åter i Uppsala ca kl. 16.00.

Pris: 700 kr.

Ansvariga: Jeanette Backman och Mia Virving.

Öppen anmälan: Tisdag 3 sept. t.o.m. måndag 9 sept.

Lottning: Tisdag 10 sept., därefter direktanmälan.

3/10 Nya Gustavianum – Guldkorn ur samlingarna, guidad tur Grupp 1

Den 24 juni 2024 öppnade Gustavianum efter en omfattande renovering. Den har bland annat handlat om att förbättra inomhusklimatet i museet, så att ömtåliga föremål både kan visas och bevaras för framtiden. Med ny teknik har Gustavianum blivit ett modernt museum i en gammal byggnad. I det nya Gustavianum presenteras samlingarna i en serie nya utställningar där en lång rad forskare medverkar med berättelser om föremålen förmedlade genom utställningstexter, audioguide, skärmar och tryckta kataloger.

Den guidade turen pågår kl. 13.00–14.00 och därefter finns möjlighet att gå runt på egen hand.

Tider: Torsdag 3 oktober. Samling vid Gustavianums nya entré mot Universitetsparken kl. 13.00.

Pris: 200 kr.

Ansvarig: Eva Carlestål.

Öppen anmälan: Måndag 16 sept. t.o.m. söndag 22 sept.

Lottning: Måndag 23 sept., därefter direktanmälan.

5/10 Kungliga Operan: Jenúfa

Ta chansen att få höra vår egen världsstjärna *Nina Stemme* i rollen som styvmodern i Leoš Janáčeks gastkramande opera *Jenúfa*. I rollen som *Jenúfa* hörs den prisade svenska sopranen *Cornelia Beskow*, som nyligen gjort samma roll i Oslo med stor bravur. Denna uppsättning, i regi av Annilese Miskimmon, hade premiär på Scottish Opera i april 2015 och har hyllats i brittisk media. Produktionen är ett samarbete med Scottish Opera och Den Jyske Opera i Danmark. Vi har platser på parketten till denna föreställning.

"I över 100 år har Jenúfas öde fånglat publiken. Med musik som dragit dem in i den klaustrofobiska värld det lilla samhället kan vara och ett drabbande drama om en ogift kvinna som lämnats åt sitt öde på grund av en graviditet. Inspirerad av traditionella folkmelodier, med färgstark orkestrering och rytmiskt bett, sveper Janáčeks musik genom berättelsen och skapar spänning, drama och starka känslor." (Operans webbplats.)

Tider: Lördag 5 oktober. Avfärd från Stationsgatan Hpl E3 kl. 13.15 och åter i Uppsala ca kl. 18.30.

Pris: 1 050 kr.

Ansvarig: Lena Ahnlund.

Öppen anmälan: Tisdag 13 aug. t.o.m. måndag 19 aug.

Lottning: Tisdag 20 aug., därefter direktanmälan.

9/10 Nya Gustavianum – Guldkorn ur samlingarna, guidad tur Grupp 2

Den 24 juni 2024 öppnade Gustavianum efter en omfattande renovering. Den har bland annat handlat om att förbättra inomhusklimatet i museet, så att ömtåliga föremål både kan visas och bevaras för framtiden. Med ny teknik har Gustavianum blivit ett modernt museum i en gammal byggnad. I det nya Gustavianum presenteras samlingarna i en serie nya utställningar där en lång rad forskare medverkar med berättelser om föremålen förmedlade genom utställningstexter, audioguide, skärmar och tryckta kataloger.

Den guidade turen pågår kl. 13.00–14.00 och där efter finns möjlighet att gå runt på egen hand.

Tider: Onsdag 9 oktober. Samling vid Gustavianums nya entré mot Universitetsparken kl. 13.00.

Pris: 200 kr.

Ansvarig: Jeanette Backman.

Öppen anmälan: Tisdag 24 sept. t.o.m. måndag 30 sept.

Lottning: Tisdag 1 okt., därefter direktanmälan.

6/11 Moderna Museet: Rosa segel – Svensk modernism

I utställningen *Rosa segel – Svensk modernism i Moderna Museets samling* visas några av de många bildvärldar och konstnärliga uttryck som existerade parallellt under det tidiga 1900-talet. Det var en period under vilken samhällets stora förändringar liksom influenser från storstäder som Berlin och Paris gjorde avtryck i konsten. Vi får se verk av bland annat Siri Derkert, Sven X:et Erixson, Isaac Grünewald, Sigrid Hjertén och Bror Hjorth.

Tider: Onsdag 6 november. Avfärd från Stationsgatan Hpl E3 kl. 09.15 och åter i Uppsala ca kl. 15.15.

Pris: 750 kr. (inkl. lunch på Moderna museets restaurang).

Ansvariga: Eva Carlestål och Hans Svensson.

Öppen anmälan: Fredag 11 okt. t.o.m. torsdag 17 okt.

Lottning: Fredag 18 okt., därefter direktanmälan.

Resegruppen

Lena Ahnlund	070 892 37 30
Jeanette Backman	070 381 98 02
Mia Bellqvist	070 514 65 91
Eva Carlestål	070 826 77 30
Anki Mattisson	070 978 15 32
Hans Svensson	070 699 48 07
Mia Virving	070 968 76 36
Agneta Åhlin	072 175 04 74

Gustavianum maj 2024. Foto Maria Wold-Troell.

Övriga aktiviteter

Goldsingers

Gina van Dam, körledare och sångpedagog, tfn 070-994 23 03. Kom och sjung med hela kroppen och släpp loss glädjen! Goldsingers är USU:s egen kör och sjunger allt som är kul, både stämsång och unisont.

Tid: Varje onsdag 4/9–20/11 kl. 11.15–12.45 (dock 13.15–14.45 den 6/11). 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen (dock annan lokal 25/9).

Avgift: 800 kr.

Anmälan som till serier och cirklar.

Jazzensemble

Jazzensemblen fortsätter på sin sextonde termin. Ensemblen söker en trombonist och en vokalist. Välkommen att kontakta ansvariga.

Ansvariga: **Jürgen Linder**, docent i psykiatri, repetitör, tfn 070-729 26 06, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, med.dr h.c., Uppsala universitet, tfn 073-508 68 83. Maestro vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Anmälan

Allmänt

Du ska vara medlem i Uppsala Senioruniversitet för att delta i våra aktiviteter. Detta gäller även Tisdagsföreläsningarna. Du kan anmäla dig till medlemskap och aktivitet samtidigt men det är bara de med betald medlemsavgift som deltar i lottning om plats till aktivitet.

Serier och cirklar räknas i studietimmar. En studie-timme är 45 minuter

Avgifter

Se respektive aktivitet. Kursmaterial ingår i regel inte.

Tisdagsföreläsningarna fordrar medlemskap men ingen anmälan eller avgift. Giltigt medlemskort eller körkort/annan ID-handling scannas vid ingången. Ledsagare visar ledsagarkort, se nedan.

Anmälningförfarande

Du kan anmäla dig till våra aktiviteter antingen under Program/anmälan på vår webbplats, www.usu.se, eller genom att skicka in anmälningblanketten nedan (eller brev med motsvarande uppgifter). Om du anmäler via webbplatsen får du direkt besked per e-post att din anmälan tagits emot.

Anmälan via telefon eller e-post tas INTE emot och kan INTE heller göras direkt till serieansvarig, cirkelledare eller reseledare.

Utförliga anvisningar finns på www.usu.se under Program/anmälan.

Anmälningar via blankett läggs in i systemet av sekretariatet, och besked om utfallet sänds med post. Blankettanmälan ger inte förtur.

Förnyad anmälan varje termin krävs för alla serier/cirklar. Detta gäller inte dem som följt språkcirklar vilka fortsätter på högst nivå A2 och som betalat för fortsatt deltagande senast 6 augusti 2024.

Du kan uppge att du absolut vill delta tillsammans med annan medlem, s.k. *partneranmälan*. Vid lottningen får antingen båda, eller ingen, plats.

Serier och cirklar, temadag, vissa Övriga aktiviteter

Under flera dagar, 14–20 augusti, är det öppen anmälan, benämnd *Lottning* på webbplatsen. Alla som anmäler sig under den perioden deltar i lottning om platserna den 21/22 augusti. Besked om utfallet kommer per e-post, per brev till dem som saknar e-post. Den 21 augusti slår systemet om till *Direktanmälan*. Den som anmäler sig då kommer med direkt om det finns plats, och får köplats efter dem som deltagit i lottningen om det är fullt.

För resor

Tidpunkter för öppen anmälan och lottning anges för varje resa.

Övriga aktiviteter

Se respektive aktivitet vad som gäller.

Betalning

När man blivit antagen till en aktivitet sänds e-post med betalningsanvisning. Brev sänds till den som saknar e-post. Avgiften betalas antingen med angiven Swishlänk eller med bankgiro. Ange OCR-numret och ändra inte beloppet.

Avgiften behöver inte betalas före första sammankomsten om fakturans sista betalningsdag ligger senare.

Biljetter och kallelser

Antagningsbevis krävs för deltagande i föreläsningsserie i lokal.

På Mina sidor står att du är antagen. En timme innan föreläsningen börjar dyker en grön gubbe upp där att visa upp. Den som inte har tillgång till eller har problem med Mina sidor via mobiltelefon kan visa antagningsbevis. Saknar man allt ska man ändå gå till föreläsningen och prickas då av på lista.

Inga kallelser till cirklar skickas ut.

Meddela alltid cirkelledare resp. reseledare vid förhinder.

Resor

Dagen före arrangementet sms-ar vi alla deltagare med uppgift om tid och plats för möte eller avresa.

Krav på förkunskaper, cirklar

Se respektive cirkel. Se även Nivåskala för språkstudier. Vid osäkerhet, kontakta cirkelledaren.

Lediga platser?

Anmäler man sig till fullbokad aktivitet (röd prick på webbplatsen) erhåller man automatiskt en reservplats, och får besked om reservplatsnummer via e-post. Aktuellt könummer visas på Mina sidor. Har anmälan till fullbokad aktivitet kommit in via blankett sätts medlemmen på reservplats och kontaktas.

Om en plats blir ledig kontaktas reserver, i turordning.

Avbokning och byte av serie/cirkel

Under tiden för öppen anmälan, och om man är reserv, kan man fritt ändra sina bokningar. När man blivit antagen till en aktivitet har man möjlighet att avanmäla sig senast två dagar efter första sammankomsten genom att kontakta sekretariatet. Då tas en administrationsavgift på 75 kr ut.

Byte räknas som avanmälan och ny anmälan (undantaget byte av språknivå).

Avbokning av resa

Anmälan är normalt bindande; du måste betala hela avgiften när du fått plats. Om du blir akut sjuk kan du överlåta inrikes resa till annan person.

Återbetalning/tillgodohavande

Om en aktivitet blir inställd och aktiviteten redan är betald, sparas pengarna i ett tillgodohavande. Därifrån dras automatiskt betalning för ny aktivitet samma eller kommande terminer. Man kan också be om återbetalning.

Ledsagare, hörhjälp

Om medlem med funktionsnedsättning har beviljats ledsagare av kommunen, kan USU utfärda ett gratis ledsagarkort. Kontakta sekretariatet. Medlem med hörselnedsättning kan beställa skrivtolk hos Region Uppsalas tolkcentral. Ledsagare och skrivtolk betalar ingen avgift för annat än resor men måste anmälas för att beredas plats vid deltagande i lokal.

Tillgänglighet och handikappanpassning

Våra lokaler är handikappanpassade. Inte alla res- och utflyktsmål är handikappanpassade. Kontakta reseansvariga om du är tveksam. I många fall kan problemen lösas i samarbete med personal på resmålet.

Ändringar i programmet

Ändringar som eventuellt sker efter att katalogen tryckts anges på USU:s webbplats, www.usu.se och meddelas berörda deltagare. Programmet på webbplatsen, under Program/anmälan, uppdateras kontinuerligt.

.....

ANMÄLAN TILL SERIER OCH CIRKLAR om du inte kan anmäla på www.usu.se

Medlemsnr: Personnr*: Tel:

Namn:

Adress:

*Personnummer krävs för deltagande i cirkel. Har du inte meddelat det tidigare så notera det här.

Seriens eller cirkelns nummer och titel

Nr Titel

Nr	Titel

Vill du delta i fler aktiviteter? Skriv på baksidan.

Sänds till Uppsala Senioruniversitet, Bergsbrunnagatan 1, 753 23 Uppsala

Vid grundandet av Uppsala Senioruniversitet 1979 valde vi att knytas till Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet, det som nu kallas Folkuniversitetet, och fick ett gott och nära nog avgörande stöd ¹.

Vår samverkan med Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet har fortsatt och har varit mycket värdefullt genom åren. I Uppsala handlar samarbetet främst om vissa administrativa tjänster och lokaler. Folkuniversitetet har vidare en kort introduktionsutbildning för våra cirkelledare och har bistått med utbildning av dem i Zoom kostnadsfritt. Senioruniversitetet och Folkuniversitetet är överens om att båda parter tydligt ska synliggöra samarbetet mellan föreningarna.

¹ Mer om starten och verksamheten våra tio första år finns i USU:s Rapport nr 1, se www.usu.se - Arkiv - Rapporter.

Uppsala
Senioruniversitet

Folkuniversitetet